

REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI

DOS. Nr. 40005

VOL. Nr. 182 a

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond Anchetă

VASILE

LUCA

ȘI ALȚII.

Data 15. IX 69.

1532028

P 000148, Vol. 182A

Urmează Vol. Nr.

148 / 182A

40005 / 182

2

Nr _____

DOSAR

- Anexă -
cuprinzind

Materialul de verificare

extrajudiciară în cauza privitoare pe:

LUCA VASILE ș.a.

Nota de relatii

Col. rez. Butyka Francisc, fost șef al direcției anchete penale din M.A.I., fiind întrebat asupra condițiilor în care s-a desfășurat ancheta în cauza privind pe Vasile Luca și alții, ne-a relatat următoarele:

La arestarea lui Vasile Luca nu a existat nici-un material din care să rezulte săvârșirea de fapte penale ci un material de partid din care rezulta situația lui Vasile Luca și a celorlalți în sensul că sunt deviatori, dușmani, grup anti-statal.

Consilierii sovietici cărora le-a expus cazul, arătându-le că nu rezulta asemenea fapte, au răspuns că este o histories de partid și organele de anchetă nu o pot revizui.

Vasile Luca a arătat în anchetă că problemele pt. care a fost arestat și cercetat sînt probleme de partid și nu ar trebui anchetate.

Vasile Luca la ministerul finanțelor nu a făcut nici-un abuz. Vizoli nu a recunoscut nimic la anchetă, a avut o poziție foarte fermă. A avut loc o confruntare între Vizoli și Luca dar

Acțiunea a ieșit „pe dos” în sensul că în loc să rezulte fapte pentru Vigoli, au rezultat unele aspecte pentru Luca însuși Vigoli a fost pus în libertate.

Se menționează că Vigoli a fost batut în timpul anchetei.

La Jacob Alexandru nu au rezultat fapte cu caracter penal.

Materialile de anchetă treceau prin filiera următoare: la mine, la Drăghici și la Șterghiu Șef.

Observațiile făcute se refereau la orientarea și direcționarea anchetei, deși nu se dădeau indicații exprese în această direcție.

Unii anchetați erau chiar nemulțumiți pt. că nu aveau un material de la care să poartă cercetările. Au fost nevoiți să caute documente mult timp la ministerul de finanțe pt. a demonstra veninătatea lui Luca și a celorlalți, dar nu au găsit nimic.

Era și teoria potrivit căreia erau suficiente indiciile fără alte probe (probe indirecte).

Considerăm că faptele imputate lui Vasile Luca la ministerul de finanțe nu puteau face și nu trebuiau făcute obiectul unei cercetări și judecări. La fel pentru ceilalți, deoarece nu rezultau fapte infracționale.

Apreciăm că dacă Luca nu recunoștea faptul că a fost agent de siguranță nu era trimis în judecată.

În cazul Loncear Carol, a fost referat scris pentru a fi pus în libertate pentru că în area foarte penale, dar a fost trimis în judecată.

Trinitatea în judecată a lui Loncear a povestit de la faptul că acesta îl îngurase cu citra timp în urmă pe Gheorghiu Șef, cu 2-3 ani în urmă.

În altă ordine de idei, menți merge în Dr. Plăinteanu a fost arestat cu consens special. Nu știa în acea perioadă cine este. De acesta se ocupa direcția de contra-spionaj al cămii șef Hollinger, i-a spus că este arestat din ordinea lui Arăpiciu Auster, Dr. Plăinteanu - a fost arestat reprezentat în o rudă a sa. Nu a știut mai multe lucruri. Ulterior a aflat că acest medic avea relații cu Lucia Gheorghiu, fiica lui Gheorghiu Șef.

După cât își aminteste a mai fost arestat și o altă persoană pentru același motiv.

Revenind la cazul Luca, amte că pentru minimizarea repunerea la activitatea contra clasei muncitoare, nu există nici un material. S-a ajuns la aceste fapte, la cunoșterea lor prin aceea că nereșulțând fapte pentru activitatea la ministerul de finanțe, a fost interbat despre trecutul său.

Luca a recuzant depunere în reparanță

într-un moment de nervozitate, când a amintit aceste fapte.

A fost informat Drăghici despre recunoștințe lui Luca și a propus să se verifice aceste recunoștințe.

Nu era permis să se menționeze numele persoanelor (comuniste) cu care Luca arăsașe legături în ilegalitate.

J-a cerut totuși jurașca tov. Constantin Birvulescu care nu i-a dat nici-o relație.

Menționăm că pe depozițiile făcute poliștii nu se putea pune tinerii deși acestia au confirmat unele recunoștințe ale lui Luca referitoare la deputații acestuia în ripuranță. De altfel, toți martorii audiați în această cauză au fost arestați, și anchetarea lor în stare de arest nu dădea paranteză, cu exprimări adevărate.

J-a informat pe Drăghici de faptul că Vișoi și alții sunt bătute, dar nu a scriștat nici-un perș Drăghici însă era informat înainte cu arestați și J-lătuți.

Genl. Neștea dădea dispoziții pentru ca arestați să fie bătute și această jurașcă în ultimul timp. Neștea, Soltstiu și Dulpheanu foloseau frecvent metoda de a-i cuprime pe arestați bătăilor. Drăghici, care știa de aceste metode spunea că trebuie întrebuințate și aceste metode.

Convingerea sa (a lui Butyka) este că Vasile Luca a dat informații ripuranței, dar aceasta ca urmare a unor șantajuri și violente fizice. Crede că nu a fost agent plătit al ripuranței, acesta să fie convingerea sa.

Când s-a văzut că nu rezultă suficiente probe de vinovăție, s-a trecut la arestarea soțiilor lui Luca și Iacob.

Chirșinevschi, care a văzut desigur și căminul în care se afla familia lui Luca la finalizare, nu "pante rubin" a dat dispoziții să fie trimis în judecată deoarece nu rezultată probe în legătură cu activitatea lui în siguranță.

A rectificat opinia că Chirșinevschi a arestat și e bine că are rezultat probe în legătură cu siguranță.

București, 18 iunie 1968.

NR. - Cele menționate în prezenta notă au fost relatate de col. rez. Butyka Francisc în ziua de 18.VI.68. în fața col. Cătanu Alexandru și lt. col. Ivan Radu din Direcția Procuraturii Militare.

Col. G. M.
lt. col. Radu / M.

NOTA DE RELATII

=====

Col.rez.Butyka Francisc, fost șef al Direcției anchete penale din M.A.I., fiind întrebat asupra condițiilor în care s-a desfășurat ancheta în cauza privind pe Vasile Luca și alții, ne-a relatat următoarele :

La arestarea lui Vasile Luca nu a existat nici un material din care să rezulte săvârșirea de fapte penale ci un material de partid din care rezulta situația lui Vasile Luca și a celorlalți în sensul că sînt deviatori, dușmani, grup anti-statal.

Consilierii sovietici cărora le-a expus cazul, arătîndu-le că nu rezultă asemenea fapte, au răspuns că este o hotărîre de partid și organele de anchetă nu o pot revizui.

Vasile Luca a arătat în anchetă că problemele pentru care a fost arestat și cercetat sînt probleme de partid și nu ar trebui anchetat.

Vasile Luca la Ministerul Finanțelor nu a făcut nici un abuz. Vijoli nu a recunoscut nimic la anchetă, a avut o poziție foarte fermă. A avut loc o confruntare între Vijoli și Luca dar totul a ieșit "pe dos" în sensul că în loc să rezulte fapte pentru Vijoli, au rezultat unele aspecte pentru Luca iar Vijoli a fost pus în libertate.

De menționat că Vijoli a fost bătut în timpul anchetei.

La Iacob Alexandru nu au rezultat fapte cu caracter penal.

Materialele de anchetă treceau prin filiera următoare: la mine, la Drăghici și la Gheorghiu-Dej.

Observațiile făcute se refereau la orientarea și direcționarea anchetei, deși nu se dădeau indicații exprese în această direcție.

Unii anchetatori erau chiar nemulțumiți pentru că nu aveau un material de la care să pornească cercetările. Au fost nevoiți să caute documente mult timp la Ministerul de Finanțe pentru a demonstra vinovăția lui Luca și a celorlalți, dar nu au

././.

găsit nimic.

Era și teoria potrivit căreia erau suficiente indiciile fără alte probe (probe indirecte).

Consideră că faptele imputate lui Vasile Luca la Ministerul de Finanțe nu puteau face și nu trebuiau să facă obiectul unei cercetări și judecări. La fel pentru ceilalți, deoarece nu rezultau fapte infracționale.

Apreciază că dacă Luca nu recunoștea faptul că a fost agent de siguranță nu era trimis în judecată.

În cazul Lonțear Carol, a făcut referat scris pentru a fi pus în libertate pentru că nu avea fapte penale, dar a fost trimis în judecată.

Trimiterea în judecată a lui Lonțear a pornit de la faptul că acesta îl înjurase cu câțiva timp în urmă pe Gheorghiu Dej, cu 2-3 ani în urmă.

În altă ordine de idei, menționează că Dr. Plăcinteanu a fost arestat cu consemn special. Nu știa în acea perioadă cine este. De acesta se ocupa direcția de contra spionaj al cărui șef Hollinger, i-a spus că este arestat din ordinul lui Drăghici. Acesta - Dr. Plăcinteanu - a fost arestat împreună cu o rudă a sa. Nu a știut mai multe lucruri. Ulterior a aflat că acest medic avea relații cu Lica Gheorghiu, fiica lui Gheorghiu-Dej.

După cât își amintește a mai fost arestată și o altă persoană pentru același motiv.

Revenind la cazul Luca, arată că pentru învinuirea referitoare la activitatea contra clasei muncitoare, nu există nici un material. S-a ajuns la aceste fapte, la cunoașterea lor prin aceea că nerezultând fapte pentru activitatea la Ministerul de Finanțe, a fost întrebat despre trecutul său.

Luca a recunoscut legăturile cu siguranța într-un moment de nervozitate, când a arătat aceste fapte.

A fost informat Drăghici despre recunoașterile lui Luca și a propus să se verifice aceste recunoașteri.

Nu era permis să se menționeze numele persoanelor (comuniști) cu care Luca avusese legături în ilegalitate.

I-a cerut totuși părerea tov. Constantin Pîrvulescu care nu i-a dat nici o relație.

Menționează că pe depozitiile foștilor polițiști nu se putea pune temei, deși aceștia au confirmat unele recunoașteri ale lui Luca referitoare la legăturile acestuia cu siguranța. De altfel, toți martorii audiați în această cauză au fost arestați, ori

anchetarea lor în stare de arest nu dădea garanții că exprimă adevărul.

L-a informat pe Drăghici de faptul că Vijoli și alții sînt bătuti, dar nu a schițat nici un gest. Drăghici însă era informat înainte că arestații sînt bătuti.

Generalul Negrea dădea dispoziții pentru ca arestații să fie bătuti și aceasta pînă în ultimul timp.

Negrea, Soltuțiu și Dulgheru foloseau frecvent metoda de a-i supune pe arestați bătăilor.

Drăghici, care știa de aceste metode spunea că trebuie întrebunțate și aceste metode.

Convingerea sa (a lui Butyka) este că Vasile Luca a dat informații siguranței, dar aceasta ca urmare a unor șantajuri și violențe psihice (slăbiciuni de moment).

Crede că nu a fost agent plătit al siguranței, aceasta este convingerea sa.

Cînd a văzut că nu rezultă suficiente probe de vinovăție s-a trecut la arestarea soțiilor lui Luca și Iacob.

Chișinevschi, care a văzut dosarul și căruia i-a spus că faptele lui Luca la finanțe sînt "foarte subțiri" a dat dispoziții să fie trimis în judecată deoarece au rezultat fapte în legătură cu activitatea lui de la siguranță.

A rectificat spunînd că Chișinevschi a arătat că e bine că au rezultat fapte în legătură cu siguranța.

București, 18 iunie 1968.

N.R. Cele menționate în prezenta notă au fost relatate de col.rez. Butyka Francisc în ziua de 18.06.68 în fața col. Cătană Alexandru și lt.col. Ivan Radu din Direcția procuraturilor militare.

Colonel de justiție,

Al. Cătană

Lt.col. de justiție,

Radu Ivan

18. vi. 68

- Dato în fata voastră,

Carl G. W.
Dist. Inspector

9

Nota

Subsperunitive Georgesen. C. W. W. W.
domnicul în Buc. St. C. A. R. U. S. S. S.
relatez următoarele.

În anul 1952 au fost făcute
fără un o fel de anu fost p. h. e. u. m.
de un grup de persoane pe alina
le Buliba Francis și Churta George
adunat, care nu s' adevă la p. h. e. u. m.
și nu s' adevă din St. R. U. S. S. S.
p. h. e. u. m. și nu s' adevă pe orostatul
V. J. A. S. S. S. și ar creta aceluși cu
H. J. A. S. S. S. și creta p. h. e. u. m. și creta
pe vo rezona.

Ca în formă orostatul p. h. e. u. m. au
deposedat pe St. R. U. S. S. S. și creta
p. h. e. u. m. și nu s' adevă orostatul V. J. A. S. S. S.
p. h. e. u. m. și nu s' adevă momente nu s' adevă
pe alina pe creta de 8-9 zile și p. h. e. u. m.
le acca dolo au a bine vorb și s' adevă
numun de vorb pe p. h. e. u. m. și nu s' adevă
și s' adevă p. h. e. u. m. și nu s' adevă

Împun de a p. h. e. u. m. și nu s' adevă
de vorb. p. h. e. u. m. și nu s' adevă p. h. e. u. m.
f. o. r. a. s. p. h. e. u. m. și nu s' adevă orostatul. sau
f. o. r. a. s. p. h. e. u. m. și nu s' adevă

după aceea subsperunitive au
p. h. e. u. m. și nu s' adevă p. h. e. u. m. și nu s' adevă
p. h. e. u. m. și nu s' adevă p. h. e. u. m. și nu s' adevă
p. h. e. u. m. și nu s' adevă p. h. e. u. m. și nu s' adevă

și cum voră năsturele petițiilor și pune accent
a dat dispoziție de a fi creștut
- ha pitară zile după aceasta cum poartă
dispoziție de la la Butika Brașov și studiază
descriere în legătură cu problema Fișei
pare să sperăm pe a dăru o politică
anti-votului și pe a introdus în P.R.R.
a țării de pământă duosmărmă
regimului: după un studiu amănunțit
de partea zile cum adus la pământ
conducerea pe dăru într-o măsură
pe care l-au studiat și pe care fapt
palpatibilă pare să justifice a activitate
antistat.

Au returnat peis. Jucii peis cum
primul ordon pe cum este reorganizat
pentru arcehi petițiilor Fișei. Conform
ordonului cum pitebat cum reși învece
cerestinte. adică pitebat și pe lege
de fapt. Desigur a fost arcehi pe
vol merge în arcehi pe pitebati esupa
pământului sole, legaturilor și în
pe a pământ legaturilor pe pământ
dăru anturor pe

Acasă problema a țării venit
timp de 2-3 săptămâni timp în care
am sa facut altceva. Căutăm
directiei respecta. Col. Butika și lăcat
chiar plus sunt noștri cum eguș
to pământ pe arcehi teșină axole
pe pământă Fișei adică vote
pe care a dăru noștri familiei legaturilor
cu pământă pământă pământă și legaturilor
pe care lăcat ovul aturei înălțat dăru
foră. În urma acestei instrucții arcehi
cum facut timp de aproximativ 7-8
de zile.

Nevoind rezultatele pe care pândim.
Le parec am fost plumb de pândimere || si
de pândimere sovietic am i retin unu
pe care nu s spus ca arechele joerte de
subseruntul a fost dirizote prest si ca
pe bovel meu va tere alt arechete

In timp de 26-48 ore am un
retin bol. Pentru un ordant ca
putre decoral de arehete pe la
arechete si fie prest arechete
Arghel Anoniu Anoniu care de fat se
si intimplat. In pance pance motive
mea foto de Vizari pe care am voi
arehete si. Cuman pe sunt biruri intru
delegatie.

Pe a doua zi dupa pe
relata adica pe la orele 9-10 a
reut la crest din Sh. Clara Gora Anoniu
Col. Butko, Lt. Col. Chivota Anoniu
Anoniu. Le sos din pluti pe orientate
Vizari pe care a stat un timp de vreo
ce apocentru a ore dupa care se dit
ordant si fie batut. Anoniu care sa si
intimplat. Treptat a fost pt Anoniu
Anoniu Anoniu. Anoniu Anoniu.

Stat pe perform ordant
subseruntul de la care dote un
unui pance anion. putre foste
pe am fost pes defitor din pance
in grupulu de desere.

18-ii 908 a Cps ex

18.VI.1968

- Dată în fața noastră,

ss.Col.Catană

ss.Lt.col.Ivan Radu

NOTA

=====

Subsemnatul Georgescu C.Nicolae ,domiciliat în Bucu-
rești, str.C.A.Rosetti nr.14, relatez următoarele :

In anul 1952 luna iunie ziua nu o rețin am fost che-
mat de Dr.Directiei de cercetare pe atunci lt.Butyka Francisc
și Chirtu Gheorghe adjunct, care mi-a adus la cunoștință
să merg la arestul din str.Plevnei unde voi lua contact cu
arestatul Vijoli Aurel și a-i arăta acestuia că trebuie să
aștepte câteva zile și situația lui se va rezolva.

Conform ordinului primit m-am deplasat în str.Plevnei
unde într-o cameră mi-a fost adus arestatul Vijoli care din
primele momente mi-a spus că stă în arest de 8-9 zile și că
până la acea dată nu a binevoit să stea nimeni de vorbă cu
el și mai mult să i se spună motivul reținerii.

Timpul de aproape 1 (1/2) cât am stat de vorbă s-au
purta discuții particulare fără a-i putea spune motivele
arestării și-au faptele comise.

După aceea subsemnatul m-am retras la director unde
am adus la cunoștință că am luat contact cu individul și că
el cere insistent să cunoască motivele reținerii și cine anume
a dat dispoziție de a fi arestat.

- La câteva zile după aceasta am primit dispoziție
de la tov.Butyka Francisc să studiez dosarele în legătură
cu problema Vijoli care se spunea că a dus o politică anti-
statalăși că a introdus în B.R.P.R. o serie de elemente dușmă-
noase regimului . După un studiu amănunțit de câteva zile
am adus la cunoștința conducerii că din întreg materialul
pe care l-am studiat nu reese fapte palpabile care să justi-
fice o activitate antistatală.

Nu rețin precis ziua când am primit ordin,că îmi
este repartizat pentru ancheta reținutul Vijoli. Conform
ordinului am întrebat cum voi începe cercetările. Adică
întrebările să fie legate de "fapta". Răspunsul a fost acela

./.

că voi merge în anchetă cu întrebări asupra cunoștințelor sale, legăturilor și în ce a constatat legăturile cu persoanele din anturajul lui.

Această problemă s-a tergiversat timp de 2-3 săptămîni timp în care nu s-a făcut altceva. Conducerea direcției respectiv col. Butyka și lt.col. Chiurtu plus gl. Mazuru au ajuns la concluzia că ancheta trebuia axată pe compromiterea lui Vijoli adică

[redacted] și legăturile pe care le-a avut atunci cînd pleca din țară.

În urma acestor instrucțiuni ancheta am făcut-o timp de aproximativ 70-80 de zile.

Neavînd rezultatele cele pe care conducerea le cerea am fost chemat de conducere și de consilierul sovietic nu-i rețin numele care mi-a spus că ancheta făcută de subsemnatul a fost dirijată prost și că în locul meu va trece alt anchetator.

În timp de 36-48 ore nu mai rețin col. Butyka mi-a ordonat ca întreg dosarul de anchetă pînă, la acea dată să fie predat anchetatorului Anghel Marin lucru care de fapt s-a și întîmplat. În ceea ce privește motivarea mea față de Vijoli că nu_l mai voi ancheta să-i spun că sînt trimis într-o delegație.

Deci a doua zi după cele relatate adică seara pe la orele 9-10 a venit la arest din str. Plevnei G-ral Mazuru col. Butyka, lt.col. Chiurtu, maiorul Marinica, l-a dus în celulă pe arestatul Vijoli cu care a stat un timp de vorbă, cca. aproximativ o oră după care s-a dat ordin să fie bătut, lucru care s-a și întîmplat. Prezenți au fost cpt. Brînzan Anghel Mircea, Nicolau Ion și alții.

Astfel că conform ordinului subsemnatul de la acea dată nu mai cunosc nimic pentru faptul că am fost scos definitiv din problema "grupului de deviere".-

18.VI.1968

ss. Georgescu C. Nicolae

17-VI.68.

-Nota în fata voastră,

Col. Ci-mu
Mih. Radu

Notă explicativă

Subsemnatul Tănăsescu Ficta,
în prezent economist la F. C. A. București,
relatează următoarele cu privire la ancheta
efectuată în cazul d-nea:

În cursul anului 1952 am fost
inclus într-un grup de anchetatori
fiindu-mi repartizat spre anchetare
pe Tor. Aurel Fijoli.

La baza părții de anchetă
privind persoana Tor. Aurel Fijoli
nu există altceva decât un material
redactat de către o comisie din
Secția Finante - Bănci a C. C. al
P. C. R. - Această comisie fusese
înăncăinată de către conducerea
Partidului din acea vreme pentru
a stabili „activitatea antisocială”
a grupului derivat din de dreapta
în cadrul Băncii de Stat”. -

Ju lîinii generale, comisia respectivă
a conchis în materialul ce l-am
primit pentru anchetă, că Tr. Iur.
Fijoli ar fi desfășurat în cadrul
Băncii de Stat ocazional activitate
„antistatală” care i se imputa și
lui Farile Iucea. —

Dintr-un început, avînd în vedere
materialele de partid publicate în
presă cu privire la „grupul devi-
antilor de dreapta” am pornit în
anchetă cu credința că materialul
acelei comisii ce mi-a fost dat
ca bază de anchetă, corespunde
adevărului.

Supă o perioadă de anchetă,
față de susținerile și o serie
de date ce le preputa în anchetă
Tr. Fijoli, am început să-mi pun
probleme în sensul lipsei de
verosimilitate a unor susțineri
din materialul respectiv. În consecin-
ță, am început în analize ce
se făceau de către Col. Butyka
să ridic necesitatea verificării

3

16

la Banca de Stat a datelor cuprinse
în materialul ce îl aveam.

Prima ripostă a fost aceea că
eu aş da dovadă de neîncredere
faţă de materialul de partid şi
că trebuie să fie mai „combativ”
în anchetă, respectiv să insist
pentru a-l determina pe Aurel
Bijoli să recunoască învinuirile
ce i se aduceau.

După o altă perioadă de
anchetă fără rost deoarece nu
făceam decât să se repete în
anchetă discuţiile anterioare, am
ridicat iarăşi necesitatea înfăţişării
materialului la Banca de Stat, de
această dată sub forma că materialul
ce îl aveam trebuia întărit cu
date suplimentare. Am pus problema
în acest fel pentru a obţine
aprobarea să cercetez cazul la
Banca de Stat pentru a obţine
date fie pentru confirmarea
sustenibilă în faţa Aurel Bijoli, fie

4

pentru infirmarea lui. 14

Conducerea fiind comisă de mine că o-o intenționa stringerea de probe suplimentare în acuzare, mi-a fost legătura cu Tor. Aurel hoisescu care fusese pus în locul Tor. Fioli Aurel în conducerea băncii de stat.

Effectivul verificării mai mult timp la Banca de Stat stă în acte cât și prin disecții cu o serie de persoane, am fost în fund o verificare a întregului material al Comisiei Comitetului Central, bineînțeles sub o formă din care să nu iasă scandal că o verificare Comisia Comitetului Central.

În final, m-am comis că acel material nu corespunde realității, că Tor. Aurel Fioli nu se face vinovat de ceea ce i se imputa, astfel că apoi am ridicat la L.A.I. problema ca atare.

→

Toată această situație a produs
 pur și simplu o furie împotriva
 mea fiind învinuit de "obiectivism
 bulgar". Imediat după aceea,
 generalul Lazaru și Col. Butylka
 l-au luat din anchetă pe Tr.
 Anul Fijoli ducându-l într-o
 altă cameră de anchetă unde
 l-au pus pe tronul Iheronim și l-au
 bătut. Auzeam zgomotele și văztele
 de bătaie în așa hal încât nu
 mai auzeam de așa ceva.

Se știe că în acest fel Tr.
 Fijoli Anul să declare că fiind
 adevărat ce i se imputa și pe
 de altă parte să ni se demonteze
 că poziția mea era de "obiectivist
 bulgar". -

Deși situația nu s-a schimbat
 cu nimic, cu toate bătăia la care
 a fost supus cu intruși Tr. Anul
 Fijoli, totuși eu am fost scos
 din grupul de anchetă fiind

singurul dintre anchetorii din
acel grup în această situație.

Atitudinea ce o luasem, nu
se datora numai cazului Dijoli,
ci și faptului că dese anchete
în acel grup era comportamentul,
totuși auzeam pe ici pe colo că
și lui Vasile Luca i se căuta
oricum „probe” că ar fi fost
agent de siguranță.

Eu care mă ocupasem timp
de doi ani de zile înainte de
revizuirea căderilor din cadrul
P.C.R. în ilegalitate și depistarea
trădăcărilor respectivi, mi am
dat seama că în cazul Luca
nu se conduce ancheta obiectiv
și că se merge pe linia fabricării
de probe.

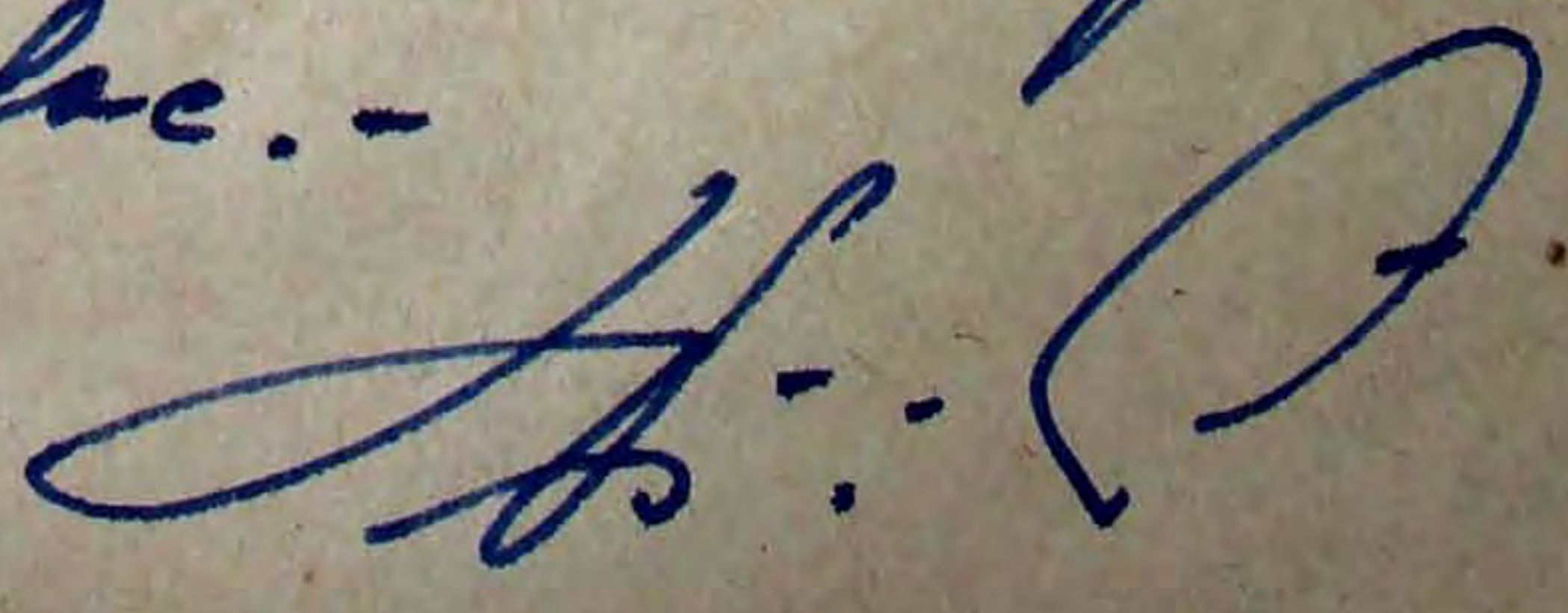
Cei care au fost folosiți de
conducerea M.A.I. în regizarea
anchetei și procesului Luca,
în mod deosebit, au fost cel.

Butyka și Iancu Ște.
 (și Iancu Constantin. Restul
 anchetărilor au fost mai
 secundare și nu au avut
 prioritate de convocare a
 ansamblului problemei pentru
 ași da seama de regiunea
 ce s-a efectuat. -

Construcția fizică și morală
 ce a stat la baza celei anchete
 nu s-a limitat numai la
 Paul Digi, ci și la Iacob
 Alex. pe care tatăl lui Ște.
 l-a bătut și alți membri
 din grup. -

În concluzie, ancheta respectivă
 a dus la fabricarea de "probe"
 care să arate situația de la
 grupul politic la aspectul
 purul pentru întărirea prezumției
 ce a și avut loc. -

17-VI-868

17.VI.68

- Dată în fața noastră,

Col. ss.Catană

Lt.col. ss.Radu Ivan

NOTA EXPLICATIVA

Subsemnatul Vânătoru Victor, în prezent economist la Fabrica Produse Zaharoase "București", relatez următoarele cu privire la ancheta efectuată în cazul Luca :

În cursul anului 1952 am fost inclus într-un grup de anchetatori fiindu-mi repartizat spre anchetare pe tov.Aurel Vijoli.

La baza părții de anchetă privind persoana tov.Aurel Vijoli nu exista altceva decât un material redactat de către o comisie din Secția Finanțe-Bănci a C.C. al P.C.R.- Această comisie fusese însărcinată de către conducerea Partidului din acea vreme pentru a stabili "activitatea antistatală a grupului deviatorilor de dreapta în cadrul Băncii de Stat".

În linii generale, comisia respectivă a conchis în materialul ce l-am primit pentru anchetă, că tov.Aurel Vijoli ar fi desfășurat în cadrul Băncii de Stat aceeași activitate "antistatală" care i se imputa și lui Vasile Luca.

Dintr-un început, avînd în vedere materialele de partid publicate în presă cu privire la "grupul deviatorilor de dreapta" am pornit în anchetă cu credința că materialul acelei comisii ce mi-a fost dat ca bază de anchetă, corespunde adevărului.

După o perioadă de anchetă, față de susținerile și o serie de date ce le prezenta în anchetă tov.Vijoli, am început să-mi pun probleme în sensul lipsei de verosimilitate a unor susțineri din materialul respectiv. În consecință, am început în analizele ce se făceau de către col.Butyka să ridic necesitatea verificării la Banca de Stat a datelor cuprinse în materialul ce îl aveam.

Prima ripostă a fost aceea că eu aș da dovadă de neîncredere față de materialul de partid și că trebuie să fiu mai "combativ" în anchetă, respectiv să insist pentru a-l determina pe Aurel Vijoli să recunoască învinuirile ce i se aduceau.

./.

După o altă perioadă de anchetă fără rost deoarece nu făceam decît să se repete în anchetă discuțiile anterioare, am ridicat ^{și} necesitatea verificării materialului la Banca de Stat, de această dată sub forma că materialul ce îl aveam trebuia întărit cu date suplimentare. Am pus problema în acest fel pentru a obține aprobarea să cercetez cazul la Banca de Stat pentru a obține date fie pentru confirmarea susținerilor tov. Aurel Vijoli, fie pentru infirmarea lor.

Conducerea fiind convinsă de mine că aș ~~intentiona~~ ^{intentiona} strîngerea de probe suplimentare în acuzare, mi-a făcut legătura cu tov. Anton Moiescu care fusese pus în locul tov. Vijoli Aurel în conducerea Băncii de Stat.

Efectuînd verificări mai mult timp la Banca de Stat atît în acte cît și prin discuții cu o serie de persoane, am făcut în fond o reverificare a întregului material al Comisiei Comitetului Central, bineînțeles sub o formă din care să nu iasă scandal că aș verifica comisia Comitetului Central.

În final, m-am convins că acel material nu corespunde realității, că tov. Aurel Vijoli nu se face vinovat de ceea ce i se imputa, astfel că apoi am ridicat la M.A.I. problema ca atare.

Toată această situație a produs pur și simplu o furie împotriva mea fiind învinuit de "obiectivism burghez". Imediat după aceea, generalul Mazuru și col. Butyka l-au luat din anchetă pe tov. Aurel Vijoli ducîndu-l într-o altă cameră de anchetă unde l-au pus pe Enoiu Gheorghe să-l bată. Auzeam zgomotele și vaietele de bătaie în așa hal încît rar mai auzeam de așa ceva.

Se spera ca în acest fel tov. Vijoli Aurel să declare ca fiind adevărat ce i se imputa și pe de altă parte să mi se demonstreze că poziția mea era de "obiectivist burghez".

Deși situația nu s-a schimbat cu nimic, cu toată bătaia la care a fost supus ore întregi tov. Aurel Vijoli, totuși eu am fost scos din grupul de anchetă fiind singurul dintre anchetatorii din acel grup în această situație.

Atitudinea ce o luasem, nu se datora numai cazului Vijoli, ci și faptului că deși ancheta în acel grup era compartimentată, totuși auzeam pe ici pe colă că și lui Vasile Luca i se căuta oricum "probe" că ar fi fost agent de siguranță.

Eu care mă ocupasem timp de doi ani de zile înainte de verificarea căderilor din cadrul P.C.R. în ilegalitate și

depistarea trădătorilor respectivi , mi-am dat seama că în cazul Luca nu se conduce ancheta obiectiv și că se merge pe linia fabricării de probe.

Cei care au fost folosiți de conducerea M.A.I. în regizarea anchetei și procesului Luca, în mod deosebit , au fost col. Butyka și maiorii Enoiu Gh., Socol și Marin Constantin. Restul anchetatorilor au fost mai secundari și nu au avut posibilități de cunoaștere a ansamblului problemei pentru a-și da seama de regizarea ce s-a efectuat.

Constrângerea fizică și morală ce a stat la baza acelei anchete nu s-a limitat numai la Aurel Vijoli, ci și la Iacob Alex. pe care tot Enoiu Gh. l-a bătut și alți arestați din grup.

In concluzie, ancheta respectivă a dus la fabricarea de "probe" care să ducă situația de la greșeli politice la aspectul penal pentru intentarea procesului ce a și avut loc.-

17.VI.1968

ss.Vînătoru Victor

24

Proces-Verbal

18 iunie 1968 la Chintelnic

colonel de jur. Zamfir Gheorghe, procuror militar comandat cu în fața noastră s-a prezentat dl. Munteanu Ion născut la 18 aug. 1892 în satul Chintelnic comuna Sieu-Măgăhires, jud. Bistrița Neăsud, cu același domiciliu, fiul lui Vasile și Iftimica, pensionar, personal militar. de identitate seria H Nr. 837422 eliberat de milita Raioului Bistrița la 31 iulie 1962.

Fiind audiat în legătură cu depozitiile făcute în cauza lui Vasile Iuca și alții în calitate de martor, a declarat:

În perioada 1922-1945 am funcționat ca agent de siguranță la serviciul special de siguranță - Brașov, iar din 1930 la chestura Brașov - biroul de siguranță.

În amănunt pe Vasile Iuca pare că în 1923 pe cineva care lucra ca muncitor la Depou CFR și apoi la fabrica "Schiel". De atunci Vasile Iuca s-a activat în mișcarea muncitorească fiind membru în comitetele muncitorești. În anul delegat de serviciu de siguranță nu particip la acțiuni odinoare, partidul comunist activând în acel timp în legalitate. Muncitorii din mișcarea muncitorească (în prezent în Biroul de siguranță) nu au participat în calitate de delegat de siguranță. Vasile Iuca însă s-a prezentat ca un om deștept și particip la acțiuni reduse deoarece nu făcuse parte din mișcarea. În acțiunile publice sau arde în el unele discții.

procuror militar,
caz. Gh. Zamfir

martor, Munteanu Ion

deoarece ieri ceea ce odue delegatie venise ca
am deplut sa participe la aceste sedinte. In acei zile
unor eu am participat la oduana si faceam unele
informative despre convorlirile ce aveau loc la
civimul munotrese.

Ma imi amintesc ca Versile Juce sa-mi fi coent
afectoul putru a-mi potolra situatia militara. Nici
un cursa care era situatia lui din acest punct de
vedere.

De asemenea, ma am observat ca eu asi fi
intervent pe lioga comisanel bopescu sau vreo albu
persoan putru a-l ajuta pe Versile Juce sa-mi
raujere situatia militara. Nici un-mi amintere
sa-mi fi luat pe atunci la signanta din Brno or vreau
comisar cu numele de bopescu.

Imi amintesc foarte bine ca in 1923 ca recu-
tor al regiunei de partid Brno Berger Alador.
acenta ce ocazia sintetoni de 1 noi 1924 a
best manna de a se raspindi usamfite si putru
in tot orosul. Xen partidul era in legalitate, autoritatis
s-au renizat, au raportat situatia la Brno si
s-a best manna ca Berger Alador sa-mi fie turus
in Ungura deorece eu cetatru maghar. Functia
de recutor al regiunei de partid Brno or a fost
preluate de Versile Juce. Tot in acel timp s-a
mutat la Brno respectivel general (sau regional)
perio si precuza respectivel regional de signanti
care fixatose outuru, dupa ceta ieri amintere, la
constant. Odata ce acenta a venit la Brno si
inspectivel general de signanti Zalmie Duceanu.
Eu am putru to sancionea sa-mi marea activitatea
pe care o desfruna Versile Juce.

Intr vana acului 1924 P.E.R. a fost trecut
in ilegalitate in timpul cit unistru al putru co
allin resce.

Brno or militar,
col. G. G. G.

doctor, J. Menteny

În acel timp venea laco ducă o organizație
interesantă pe linie de partid, mergând pe la diferite
organizații de partid din județul Brașov.

În decembrie 1924, când partidul nu oia deja
în ilegalitate, s-a pregătit o acțiune de difuzare a
unor manifeste tipografate pe întreg teritoriul jud.
Brașov și după câte rețiu în tot județul. Zădărnici
șăuintră a fost înfruntat din timp despre acțiune - acțiune
și pentru a preveni difuzarea manifestelor
a fost un număr de creștine a fruntarilor comunități.
Cu ocazia ocazie au fost arestați Györfke Olevandru,
Kleue Iudonie, Benedek Illibor și Kötteleși și o fată
de la satul lung din familia lui Benedek Illibor,
nume Jelouka (Elou). Ocazia din urmă cu cerință
și ducă corespundente care se făcea între vene laco
și Kötflös Elek care mergea clandestin la satul
lung și care după câte vreme era ocazia de
răspundere în P.C.R. pentru toate Transilvania.

Tot atunci au fost arestați Takol Trau,
Mleyes Trau, Steike Trau și Vasile Luca. Ocazia
din urmă a fost arestat și unul din organizații
acțiunii de difuzare a manifestelor ce se pregăteau.

Eu nu am fost parte din restul celor de
un număr și reieși la cercetarea lor care s-a făcut
la siguranța Brașov. În acțiune problema cunoștința
unor multe aspecte vorbesc de atunci tot ocazia
de siguranță și care a decedat ocazia estivo anii.

Cercetările s-au făcut de inspectivul Zădărnici
Șăuintră, Lippoveanu etc. pe atunci se făcea legătură
de siguranță de la St. George și Voinea Șăuintră
care a reieși ca tilwaci.

Ocazia aflat în acel timp de la Voinea ca toate
detinutei au fost lăsați rău la siguranță de către

Troncușu Ilieșu,
col. Ghaneșu

Ilieșu, Munteșu

hipoveau Contractiu. Qu 1953 sau 1954, cind au

put contregist cu vite foarte la elaboreau, canta

spuse ca a put a se realiza sau la negociati cu

ocupa ocazional cetera: din anul 1924.

Pe cune de mada a put informati impozit

folosindu-se cind a trecut la cetera primarilor de

un mare impozit de salu si-a scutit informati

de la Biserica impozitului de salu si-a scutit informati

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

de la unii prieteni si unii cunoscatori sau

Unite face a put din nou contract de ceta
Anul de fondarea pe unutele cunoscatori, la o
folos de abateri mada ce se odoboresc cunoscatori.
Munten, Munten
cunoscatori, cunoscatori

a fost adu la niganaua Brasov de catre jandarmii si
 aici a fost cercetat de Zaliu. Nu am participat
 la cercetari insi l-am putut pe Vasile Luca in
 timpul noptii intr-un loc al niganaua.

Nu cunosc decat Vasile Luca a fost sau un
 inprumut al niganaua. Zaliu nu mi-a spus
 niciodata ca Luca ar fi inprumut si ca pot pune
 in prustii de la el. Nu am vorbit mi se ia vreau
 angajament sau lui Vasile Luca si de astfel in acel
 timp nici un re observam si se ia astfel de angaja-
 mente in prustorilor.

In spectrul de niganaua Zaliu mi-a spus
 la convintia de acest vreau vreau de un inprumut
 platiti cum erau Romanu, Bernat Adolf, Varga
 Savil frate cu Vasile Luca si alti, speniului mi tatodoti
 no-tiu legatura cu ei putina a-mi da inprumut.
 Si agentilor respectivi; vor avea din inprustorilor de
 viori mi, Zaliu l-a spus no-tiu legatura cu mine.

Nu am vorbit niciodata pe Vasile Luca si
 jandarmii lui de la Zaliu sau de la altceva de
 la niganaua si nici cu un i-am dat acestia lui
 din observam si foste depute vreau inprustorilor.

Zaliu mi mi-a spus niciodata si ojet in
 vreau pe pe ritia lui Vasile Luca si nici un cunosc
 era in legatura cu acesta jandarmii.

In noaptea cand l-am putut pe Vasile Luca
 la niganaua acesta mi-a vorbit tot timpul de pe
 revolutie, mi-a povestit cum a decurs revolutia
 in Rusia si ca a vorbit timpul sau va noui abate
 timpul sa se face revolutia si la noi.

Cu oca ocazie Vasile Luca mi a fost batut, cel
 putina cu un am avut no era.
 Inscrisa vultor, el vultor, *Whentong*
 Graue,

Osa care au rătat Vorile Luca a fost cercetată
 într-una din blănișele nigrante. I-a cercetat
 personal comisarul Cojocaru Ioan, pe baza unor
 note ce păreau date de Zabiu. În prealabil Zabiu
 a stat de vorbă cu Vorile Luca și și-a făcut note
 asupra celor discutate pe lângă căruia a fost apoi
 interogată Vorile Luca de comisarul Cojocaru, având
 ca titlu aci pe Voinea Ștefăneș. Și-a spus că
 Vorile Luca și-a spus rugă declarată în
 limba maghiară care apoi a fost tradusă de
 Vorile. Și personal l-au văzut pe Vorile Luca
 știind la urmă. Deoarece l-au văzut pe comisarul
 Cojocaru când îi puneau întrebări prin Voinea, pe
 baza notelor scuse primite de la Zabiu. Mai
 târziu un om entuziast și cu puțin doborât ce s-a întocmit
 cu ocazia lui Vorile Luca. Nu am citit
 toate declarațiile deosebite ce pe multe pagini. Însă
 am văzut că în ea, la întrebarea prin de
 comisar, Vorile Luca arăta un mare număr
 comunist, între care în amănunțime de revoluția
 ce nu numai de clasa activă sau Parker.
 Nu cunosc dacă în urma acestor cercetări și a
 relațiilor făcute de Vorile Luca a fost restată vre
 persoană. De ocazie un om vădit cu Vorile
 Luca nu și-a prezentat vreun număr de la Zabiu
 sau o altă persoană din cadrul nigrantei
 cu ocazia ocazie sau în alte împrejurări.

Este observat că dimineața l-a vădit pe Vorile
 Luca totuși se arădă apăsător de la Zabiu, lucru ce
 mi l-a comunicat comisarul Cojocaru. Cu ocazia
 ocazie Vorile Luca a dat rătăciți sale suma de
 1000 lei în posesia mea. Și mi am vădit la

Prescurtă iubito,
 Abașef.

Altor, Munteșanu

disertile lor. Nu stie de unde avea banii. Vorile
Jaco

În 1928 prin săptămânala postilor Zăbura u-a
devenit la lucru și u-a spus tot-o dată la rugămintea
pe Vorile Jaco: 7. am răspuns că asta este la fel
cu cunoștința că Vorile Jaco pentru condamnare n'
re găsea în circumstanțele de pe lângă Zăbura. Zăbura u-a
spus atunci că Vorile Jaco a fost eliberat și că în
censul noștri a fost în Banov. Am urmat în re-
trăzirea unde domeniul V. Jaco n' l-au condus la
Zăbura în lucru. Apoi l-au devenit pe Vorile Jaco în
la indicația lui Zăbura. Cu această ocazie eu am
vădit să se fi dat meu ban lui Vorile Jaco.

Nu cunoșteam de ce Vorile Jaco a fost devenit
necesitate ocazie la inspectarea Zăbura. Acesta obținut
se prezenta pe inspectarea mea la lucru.

Am oplat din zăbura și de la inspectarea pe care-
aveam în acel timp precum și de la Zăbura că Vorile
Jaco a fost ucherat la București unde deține
o activitate deosebită în unsele comuniste fiind al
n' în comitetul central al P.C.R. (sau unu).

Cu privire la activitatea pe care a desfășurat-o
Vorile Jaco prin anul 1929 cu ocazia Congresului
P.C.R. de la Timisoara n' a avut de la lucru. Un
am unu comunistă din dia cele publicate în zăbura.

Am oplat că Vorile Jaco, fostele lui Vorile
Jaco a fost inspectat de către inspectarea Timp
de 7-8 luni după ce a sosit în. Acesta un u-a
dat informații despre activitatea politică a lui
Vorile Jaco și u-a alte informații rugămintea
unsele pentru care a fost eliberat. După ce
Vorile Jaco a fost eliberat de la Zăbura n' a

Procurorul unsele,
cal Ghazal.

cloror, Munteanu

desfrunat o activitate intensă la București, Varga Gavrilă care de acum un timp era reprezentantul nigerian în așezarea noastră în țara noastră a fost în URSS și ca este om mare având calitatea de secretar în C.C. al P.C.R.

Am văzut la domnul de anchetă a lui Verile țeca notele mele referative în legătură cu plecarea lui Verile țeca în URSS. Aceste note li-am întocmit pe baza informațiilor, am scris și pe baza unor discuții prețioase pe care li-am avut cu Varga Gavrilă și cu Beruș Adolf care era în acel timp informator -

Cum în ocaziile precedente am avut o discuție la nigerianul Beruș, fiind comisarul Dogan și pe perioada în care Verile țeca care de curând a activat revoluționară intensă, a obținut că „D. unel inspector Zălice a vrut să facă ceva cu Verile țeca, dar nu i-a reușit”.

În scopul din anul 1947 am colaborat cu organele de securitate din Prusov, fiind date supra informațiile pe care i-am avut la nigerianul Beruș în anul 1944. Toate acțiunile li-am relatat și pe Verile țeca deoarece cei nu știu prea multe lucruri sau sunt sau nu informatori.

În anul 1947 sau 1948 am avut o discuție cu Verile țeca la un moment dat, la ocazia acestei Verile țeca mi-a spus că Verile țeca a fost informatorul lui Zălice, dar că nu putea să vorbească deoarece omul este om mare.

În februarie 1950 am fost rețut de Securitate în cadrul Tribunalului Capitalei și deșez la Văcărești și apoi la București, unde am rămas în închisoare, în cel. Ghazali.

Filozof. Au fost audiat, ținând în vedere că nu condamnă
 la 5 ani pentru activitate intelectuală împotriva clasei muncitoare
 pe timpul cât au fost agent de siguranță. Procesul meu s-a
 judecat în anul 1955 la Curtea de Apel București și imediat au fost
 puși în libertate din cauza excuzelor în detaliu prezentate
 întreaga pedeapsă.

Pe timpul războiului, anul 1952 am fost ridicat de
 la filozof și dus la Ministerul de Interne unde am fost
 arestat ca membru în divizia lui Ștefan Voșeală și alții.
 Pe vremea aceea făcând declarații în fața instanței cu
 scopul judecării procesului lui Voșeală și alții.

Au dat mai multe declarații în timpul audierii despre
 Voșeală și alții. Acestea erau scise de audiator și eu le-am
 văzut. Audiatorii mei au consemnat în toate cazurile
 ce am dat eu declarații. Cu privire la faptul că Voșeală
 și alții au fost înfruntat și siguranței și că au fi
 prieteni și lași pentru aceluși, eu am declarat că
 "eu nu știu" sau "nu cred" că Voșeală și alții
 sunt în frunte și a jurem lași. Audiatorul a
 scris în alt fel, consemnând că eu știu că
 Voșeală și alții au fost în frunte și siguranței.

Într-o ocazie eu am venit și am avut de recuzat
 că eu știu sau copiată care este audiat și eu
 am consemnat că "eu nu știu" sau "nu cred"
 că Voșeală și alții au fost în frunte și a jurem lași;
 eu nu știu direct că eu știu despre Voșeală și alții
 că au fost în frunte și siguranței din cauza și Voșeală și alții
 a declarat celorlalți. În aceste condiții eu am
 consemnat declarațiile din eu și consemnarea exactă

Procesul meu este;
 cel. Gh. Gh. Gh.

Membru al
 Gh. Gh. Gh.

cum declarare eu.

Alai Terziu au fost confruntat cu Vorica si atunci eu i-am spus scutiia ca el a opinat in 1947 'fatu' de mine ca Vorica fusese a fost in printru. Vorica a rostit ca oca ocaie ca "o-o-a liunt." Eu i-am spus atunci "D-le Vorica" duna duna sti ca eu vine aici un fleacu neluunt si un teileu n-lobuzine chetivasa cu Luca". Vorica mi-a spus ca "o-o-a lobuzine". Dupu oca duna duna mi-a spus ca pot sa fac, lucru ce l-ave n' ficut.

Inu anul 1954 au fost des la o confruntare cu Vorica fusese la el duna duna. Au fost rostit de duna duna duna, un copitan n' un uator. De duna duna, unora un a iute lat duna duna n' scop de nuna- lute Petruca cao robit de unet timp. Eu i-am spus "cum u-as vea?" Alai-a spus atunci ca duna duna n' scop n' i-ave nota la o confruntare n' ca duna duna fusese n' robit ca n' un ma' contracte cu el, n' l' los n' robit ca. Au iuteles ca duna duna fusese va spune un' ualt duna duna eu n' un- l' contracte, lucru cae de fost n' a n' iute duna.

In oca duna duna Vorica fusese a duna duna ca a fost in printru n' ca a jurat de la duna duna 1500 lei si alti duna 2000 lei, tu caute nuna duna si ce de duna. Ten' un ca duna duna, eu un l-ave contracte confirmat ca as fi fost de duna duna cao Luca a jurat duna. Au ficut oca duna n' un' iutele
 Inocentiu uilita,
 col Abanby.
 duna, duna

pe drumul lor. urmasii si in speranta ca inii vor da si un
druamel de la recivitate.

Juvinete de a avea lae pocomel lui Vorile Luca Tor.
dl. dlerei Torif care ma auctetare si el anterior mi-a
spes sa declor la judicatu cu cine au declorat si
la auctete. Doce Vorile Luca Tor inco sa ma costruam
ce no ma fac disantii cu el si sa ma odere a pendent.
lucii mi no-i spus co degeaba cantu. Luca mi ma
contu si co, co foptele pe care le-au spus eu mult odori-
noti. Se sume mi-a spes sa ma coopt in oculu.
fel si in carul cu vor inco sa ma incoce orecati.

In timpul cat am fut auctelat la recivitate in legistia-
ce Vorile Luca, dupo ce am reumat decloratule in care sa
concoment cu ce mi si. deunant cu Vorile Luca a fut
sa pmentul fclit al regerantii, mi sa au cest conditu
unri lunc in recivul ca mi sa dat un regim al' untor
special si note au ietu o comen unri lunc luminate si
auctete. Alte oantaje me au orat, eu fiud condumant,
no cum au unri orlat, in anul 1955 si spes in blubete
de unce excoctereu pedespa.

Este odobriet cu la decopot fiud auctelat de un
tor. colonel ojetat de un sublocotient, acitia comitend cu
decloratule ucle me coafirma incoce sa idere lui Vorile
luca, mi-a spes co ce terbe sa ojet aucteta si
ce un vor scoja unri olatu de la incoce doce
un reau sa ojet aucteta. Sublocotientul sa raport
clor la unce la un moment dat, au unti idu ma, in
un ma lovit. Eu au ietu co un au alto scoja si
atuci au comitend sa incoce decloratule no cum cu
reue de auctetatori.

Procurator militar,
col Ghane

cloritor Munteanu

Tu finalizez declarația mea precizat încoș dată în
 ziua în răspunderea după acord a firmatului, că eu am
 ceruse peis de la Voile Luca a fost sau am
 înfruntatul siguranței în ca a fi prezent sau un
 număr de lași de la Zăbala sau un altă persoană
 de la organizația Bănuș. Intenționez să fiu cel
 care am ordonat, Voile Luca a dat o declarație
 considerabilă coșacii în care a relatat unele
 activități comuniste, precum și pe lara discutiilor pe care
 le-am avut cu Voile despre care am vorbit anterior, precum
 și a declarației făcute de comunistul Zogor la care
 de obicei am avut în discuția mea, aș cum
 că este posibil ca Luca să fi fost înfruntat
 siguranței, însă eu am avut direct un
 contact privat.

Am fost învințit de cele comuniste în promisiunile
 pe care vedea și de care sunt în tabelul declarațiilor făcute
 de mine.

Procuror militar

col. Albu

Director, Securitatea

PROCES - VERBAL

=====

18 iunie 1968, la Chintelnic

Colonel de justiție Zamfir Gheorghe, procuror militar, constat că în fața noastră s-a prezentat Munteanu Ion, născut la 18 august 1892 în satul Chintelnic, comuna Sieu-Măgheruș, jud. Bistrița Năsăud, cu același domiciliu, fiul lui Vasile și Iftimica, pensionar, posesorul buletinului de identitate seria H Nr. 837422 eliberat de Miliția raionului Bistrița la 31 iulie 1962.

Fiind audiat în legătură cu depozitiile făcute în cauza lui Vasile Luca și alții în calitate de martor, a declarat:

În perioada 1922-1945 am funcționat ca agent de siguranță la serviciul special de siguranță Brașov, iar din 1930 la chestura Brașov - biroul de siguranță.

L-am cunoscut pe Vasile Luca prin anul 1923 pe când acesta lucra ca muncitor la Depoul C.F.R. și apoi la fabrica "Schel". Pe atunci Vasile Luca activa în mișcarea muncitorească. Eu eram delegat de serviciul de siguranță să particip la aceste adunări, partidul comunist activând în acel timp în legalitate. Muncitorii din sindicatul metalurgiștilor țineau ședințele în str. Vămii nr. 7 (în prezent str. 7 Noiembrie) și eu trebuia să particip fiind delegat de siguranță. Vasile Luca îmi spunea deseori că nu am dreptul să particip la aceste ședințe deoarece nu făceam parte din sindicat.

În această problemă am avut cu el unele discuții, deoarece îmi cerea să iuc delegație scrisă că am dreptul să particip la aceste ședințe. În cele din urmă eu am participat la adunări și făceam note informative despre convorbirile ce aveau loc la căminul muncitoresc.

Nu îmi amintesc ca Vasile Luca să-mi fi cerut ajutorul pentru a-și rezolva situația militară. Nici nu cunosc care era situația lui din acest punct de vedere.

De asemenea, nu este adevărat că eu a-și fi intervenit pe lângă comisarul Popescu sau vreo altă persoană pentru a-l ajuta pe Vasile Luca să-și aranjeze situația militară. Nici

nu-mi amintesc să fi lucrat pe atunci la siguranța din Brașov vreun comisar cu numele de Popescu.

Imi amintesc foarte bine că în 1923 era secretar al regionalei de partid Brașov Berger Alador. Acesta cu ocazia sărbătorii de 1 mai 1924 a luat măsura de a se răspîndi manifeste și reviste în tot orașul. Deși partidul era în legalitate, autoritățile s-au sesizat, au raportat situația la București și s-a luat măsura ca Berger Alador să fie trimis în Ungaria deoarece era cetățean maghiar. Funcția de secretar al regionalei de partid Brașov a fost preluată de Vasile Luca. Tot în acel timp s-a mutat la Brașov inspectoratul general (sau regional) revin și precizez inspectoratul regional de siguranță care funcționase anterior, după cîte îmi amintesc, la Constanța. Odată cu acesta a venit la Brașov și inspectorul general de siguranță Zahiu Dumitru. Eu am primit însărcinarea să urmăresc activitatea pe care o desfășura Vasile Luca.

Prin vara anului 1924 P.C.R. a fost trecut în ilegalitate în timpul cît ministru al justiției era Mîrzescu.

În acel timp, Vasile Luca ducea o activitate intensă pe linie de partid, mergînd pe la diferite organizații de partid din județul Brașov.

În decembrie 1924, cînd partidul se afla deja în ilegalitate, s-a pregătit o acțiune de difuzare a unor manifeste tipografiate pe întreg teritoriul județului Brașov și după cîte rețin în tot Ardealul. Zahiu Dumitru a fost informat din timp despre această acțiune și pentru a preîntîmpina difuzarea manifestelor a luat măsuri de arestare a frunțașilor comuniști. Cu această ocazie au fost arestați Györke Alexandru. Klem Ludovic, Benedek Mihai zis Kőteleși și o fată de la Satu Lung din familia lui Benedek Mihai, anume Ilonka (Elena). Aceasta din urmă era curieră și ducea corespondența care se purta între Vasile Luca și Köblös Elek care se găsea clandestin la Satu Lung și care după cîte cunosc eu avea o funcție de răspundere în P.C.R. pentru toată Transilvania.

Tot atunci au mai fost arestați Iakob Ivan, Ilyeș Iosif, Szeike Iosif și Vasile Luca. Acesta din urmă a fost arestat ca unul din organizatorii acțiunii de difuzare a manifestelor ce se pregătea.

Eu nu am luat parte nici la arestarea celor de mai sus și nici la cercetarea lor care s-a făcut la siguranța Brașov. În această problemă cunoștea mai multe aspecte Voinea Septimiu pe atunci tot agent de siguranță și care a decedat acum cîțiva

ani.

Cercetările s-au făcut de inspectorul Zahiu Dumitru, Lipoveanu Constantin pe atunci șeful brigăzii de siguranță de la Sf. Gheorghe și Voinea Septimiu care a servit ca tâlmaci.

Am aflat în acel timp de la Voinea că toți deținuții au fost bătuti rău la siguranță de către Lipoveanu Constantin. În 1953 sau 1954, când am fost confruntat cu Vasile Luca la Malmezon, acesta spunea că a fost și el bătut rău la siguranță cu ocazia acelor cercetări din anul 1924.

Nu cunosc de unde a avut informații inspectorul Zahiu atunci când a trecut la arestarea persoanelor de mai sus în anul 1924. În orice caz, la venirea sa la Brașov inspectorul Zahiu și-a recrutat informatori dintre membrii P.C.R. însă eu nu cunoșteam acele persoane așa încât nu pot da relații de unde a obținut Zahiu informații înainte de a trece la arestări.

Personal nu am nici o cunoștință ca Vasile Luca să fi fost în acel timp informatorul siguranței.

Cei arestați, după cercetări au fost trimiși la București la siguranța generală care i-a deferit pentru judecată curții marțiale sau tribunalului militar din acel timp.

După câte știu cei arestați au fost judecați mai târziu. Din cele ce am cunoscut eu precum și din publicațiile din presă și discuțiile purtate la siguranță în legătură cu această problemă, am reținut că, la indicația P.C.R., fruntașii comunisti arestați în acest proces și care urmau să fie condamnați mai aspru, au fugit chiar în timpul procesului. Cei care au rămas la proces au fost condamnați între 6 luni și 1 an închisoare. Am auzit pe atunci că între cei ce au fugit de la proces a fost și Vasile Luca.

În anul 1926 după câte îmi amintesc eu, Vasile Luca a fost din nou arestat de către postul de jandarmi pe muntele Comandău, la o fabrică de cherestea unde el se adăpostea clandestin. A fost adus la siguranța Brașov de către jandarmi și aici a fost cercetat de Zahiu. Nu am participat la cercetări însă l-am păzit pe Vasile Luca în timpul nopții într-un birou al siguranței.

Nu cunosc dacă Vasile Luca a fost sau nu informatorul siguranței. Zahiu nu mi-a spus niciodată că Luca ar fi informator și că pot primi informații de la el. Nu am văzut să se ia vreun angajament scris lui Vasile Luca și de altfel în acel timp nici nu se obișnuia să se ia astfel de angajamente informatorilor.

Inspectorul de siguranță Zahiu mi-a adus la cunoștință în acea vreme numele unor informatori plătiți cum erau Roman Ion, Bernat Adolf, Varga Gavril frate cu Vasile Luca și alții. spunându-mi totodată să țin legătura cu ei pentru a-mi da informații. Si agenților respectivi, mai bine zis informatorilor de mai sus, Zahiu ke-a spus să țină legătura cu mine.

Nu am văzut niciodată pe Vasile Luca să primească bani de la Zahiu sau de la altcineva de la siguranță și nici eu nu i-am dat acestuia bani, deși obișnuiam să plătesc diferite sume informatorilor.

Zahiu nu mi-a spus niciodată să ajut în vreun fel pe soția lui Vasile Luca și nici nu cunosc ceva în legătură cu această problemă.

În noaptea când l-am văzut pe Vasile Luca la siguranță acesta mi-a vorbit tot timpul despre revoluție, mi-a povestit cum a decurs revoluția în Rusia și că a venit timpul sau va veni odată timpul să se facă revoluție și la noi.

Cu acea ocazie, Vasile Luca nu a fost bătut, cel puțin eu nu am auzit așa ceva.

Așa cum am arătat, Vasile Luca a fost cercetat într-unul din birourile siguranței. L-a cercetat personal comisarul Cojocaru Ioan, pe baza unor note cu întrebări date de Zahiu. În prealabil Zahiu a stat de vorbă cu Vasile Luca și și-a făcut note asupra celor discutate pe baza cărora a fost apoi interogat Vasile Luca de comisarul Cojocaru, avînd ca tîlmaci pe Voinea Septimiu. Stiu precis că Vasile Luca și-a scris singur declarația în limba maghiară care apoi a fost tradusă de Voinea. Eu personal l-am văzut pe Vasile Luca scriind la masă. De asemenea, l-am văzut pe comisarul Cojocaru cînd îi punea întrebări prin Voinea, pe baza notelor scrise primite de la Zahiu. Mai tîrziu m-am uitat și eu prin dosarul ce s-a întocmit cu acea ocazie lui Vasile Luca. Nu am citit toată declarația deoarece era pe multe pagini, însă am văzut că în ea, la întrebarea pusă de comisar, Vasile Luca arăta numele unor fruntași comuniști, între care îmi amintesc de mențiunea că sub numele de Maria activa Ana Pauker. Nu cunosc dacă în urma acestor cercetări și a relațiilor făcute de Vasile Luca a fost arestată vreo persoană. De asemenea, nu am văzut ca Vasile Luca să fi primit vreo sumă de bani de la Zahiu sau o altă persoană din cadrul siguranței cu această ocazie sau în alte împrejurări.

Este adevărat că dimineața l-a vizitat pe Vasile Luca soția sa avînd aprobare de la Zahiu, lucru ce mi l-a comunicat

comisarul Cojocaru. Cu această ocazie Vasile Luca a dat soției sale suma de 1000 lei în prezența mea. Eu nu am asistat la discuțiile lor. Nu știu de unde avea bani Vasile Luca.

În 1928 prin săptămîna paștilor, Zahiu m-a chemat la birou și mi-a spus să-l aduc la siguranță pe Vasile Luca. I-am spus că acesta este la Jilava, eu cunoscînd că Vasile Luca fusese condamnat și se găsea în executarea pedepsei la Jilava. Zahiu mi-a spus atunci că Vasile Luca a fost eliberat și că în cursul nopții a sosit în Brașov. Am mers în str. Traian unde domicilia V. Luca și l-am condus la Zahiu în birou. Apoi l-am chemat pe Voinea Septimiu la indicația lui Zahiu. Cu această ocazie nu am văzut să se fi dat vreun ban lui Vasile Luca.

Nu cunosc dacă Vasile Luca a fost chemat vreodată acasă la inspectorul Zahiu. Acesta obișnuia să primească pe informatori numai la serviciu.

Am aflat din ziare și de la informatorii pe care-i aveam în acel timp precum și de la Zahiu că Vasile Luca a plecat ulterior la București unde desfășura o activitate intensă în mișcarea comunistă, fiind ales și în Comitetul Central al P.C.R.

Cu privire la activitatea pe care a desfășurat-o Vasile Luca prin anul 1929 cu ocazia Congresului P.C.R. de la Timișoara și a grevei de la Lupeni, nu am nici o cunoștință decît din cele publicate în ziare.

Am arătat că Varga Gavrilă, fratele lui Vasile Luca a fost informatorul plătit al siguranței timp de 7-8 luni după cîte rețin eu. Acesta nu mi-a dat informații despre activitatea politică a lui Vasile Luca și nici alte informații importante, motiv pentru care a fost abandonat. După ce Vasile Luca a fost eliberat de la Jilava și a desfășurat o activitate intensă la București, Varga Gavrilă care de acum nu mai era informatorul siguranței mi-a spus că fratele său Vasile Luca a fost în U.R.S.S. și că este om mare avînd calitatea de secretar al C.C. al P.C.R..

Am văzut la dosarul de anchetă a lui Vasile Luca notele informative în legătură cu plecarea lui Vasile Luca în U.R.S.S. Aceste note le-am întocmit pe baza informațiilor, mai bine zis pe baza unor discuții prietenești pe care le-am avut cu Varga Gavrilă și cu Bernat Adolf care era și în acel timp informator.

Cam în aceeași perioadă am avut o discuție la siguranța Brașov, cînd comisarul Dogaru Dumitru referindu-se la Vasile Luca care ducea o activitate revoluționară intensă, a afirmat

că "D-1 inspector Zahiu a vrut să facă ceva cu Vasile Luca, dar nu i-a reușit".

Incepînd din anul 1947 am colaborat cu organele de securitate din Brașov, dînd date asupra informatorilor pe care i-am avut la siguranța Brașov pînă în anul 1944. Intre aceștia nu l-am arătat și pe Vasile Luca deoarece eu nu știam precis dacă acesta a fost sau nu informator.

Prin anul 1947 sau 1948 am avut o discuție cu Voinea Septimiu la mine acasă. Cu această ocazie Voinea mi-a spus că Vasile Luca a fost informatorul lui Zahiu, dar că nu putem vorbi nimic deoarece acum este om mare.

În februarie 1950 am fost arestat de Parchetul Tribunalului Capitalei și depus la Văcărești și apoi la Jilava. Am fost anchetat, trimis în judecată și condamnat la 5 ani pentru activitate intensă împotriva clasei muncitoare pe timpul cît am fost agent de siguranță. Procesul meu s-a judecat în anul 1955 luna februarie și imediat am fost pus în libertate deoarece executasem în detenție preventivă întreaga pedeapsă.

În timpul arestării, prin anul 1952, am fost ridicat de la Jilava și dus la Ministerul Afacerilor Interne unde am fost ascultat ca martor în dosarul lui Vasile Luca și alții. De asemenea am făcut declarații și în fața instanței cu ocazia judecării procesului lui Vasile Luca.

Am dat mai multe declarații în timpul anchetei despre Vasile Luca. Acestea erau scrise de anchetator și eu le-am semnat. Anchetatorii nu au consemnat în toate cazurile așa cum am declarat eu. Cu privire la faptul că Vasile Luca ar fi fost informatorul siguranței și că ar fi primit și bani pentru aceasta, eu am declarat că "mi se pare" sau "așa cred" că Vasile Luca a fost informator și a primit bani. Anchetatorul a scris însă altfel, consemnînd că eu știu că Vasile Luca a fost informatorul plătit al siguranței. Îmi amintesc că a venit și un maior de securitate care i-a spus tov. căpitan care mă ancheta să nu mai consemneze că "mi se pare" sau "că eu cred" că Vasile Luca a fost informator și a primit bani, ci să scrie direct că eu știu despre Vasile Luca că a fost informator plătit deoarece și Voinea Septimiu a declarat același lucru. În aceste condiții eu am semnat declarațiile deși nu se consemnase exact așa cum declarasem eu.

Mai tîrziu am fost confruntat cu Voinea și atunci eu i-am spus acestuia că el a afirmat în 1947 față de mine că

42

Vasile Luca a fost informator. Voinea a arătat cu acea ocazie că "așa s-a bănuit". Eu i-am răspuns atunci "D-le Voinea, dumneata știi că cine vine aici nu pleacă nelămurit și noi trebuie să lămurim chestiunea cu Luca". Voinea mi-a răspuns că "o s-o lămurim". După aceasta anchetatorul mi-a spus că pot să plec, lucru ce l-am și făcut.

Prin anul 1954 am fost dus la o confruntare cu Vasile Luca la Malmezon. Am fost însoțit de doi anchetatori, un căpitan și un maior. Pe drum, tov. maior m-a întrebat dacă vreau să scap de securitate întrucât eram arestat de mult timp. Eu i-am răspuns "cum n-aș vrea"? Mi-a spus atunci că dacă vreau să scap să iau nota lo la confruntare și dacă Vasile Luca vrea să vorbească eu să nu mă contrazic cu el, să-l las să vorbească. Am înțeles că dacă Vasile Luca va spune mai mult decât cunosc eu să nu-l contrazic, lucru care de fapt s-a și întâmplat.

La această confruntare Vasile Luca a declarat că a fost informatorul siguranței și că a primit de la Zahiu odată 1500 lei și altă dată 2000 lei, în ambele rînduri fiind și eu de față. Deși nu era adevărat, eu nu l-am contrazis confirmînd că aș fi fost de față atunci cînd Luca a primit banii. Am făcut aceasta deoarece așa mă sfătuisese pe drum tovarășul maior și în speranța că îmi vor da și mie drumul de la securitate.

Înainte de a avea loc procesul lui Vasile Luca, tov. maior Mezei Iosif care mă anchetase și el anterior mi-a spus să declar la judecată așa cum am declarat și la anchetă. Dacă Vasile Luca va încerca să mă contrazică eu să nu fac discuții cu el, ci să mă adresez președintelui și să-i spun că degeaba caută Luca să mă contrazică, că faptele pe care le-am spus eu sînt adevărate. De asemenea, mi-a spus să mă comport în același fel și în cazul că vor încerca să mă încurce avocații.

În timpul cît am fost anchetat la securitate în legătură cu Vasile Luca, după ce am semnat declarațiile în care s-a consemnat că eu a-și fi cunoscut că Vasile Luca a fost infractorul plătit al siguranței, mi s-au creat condiții mai bune în sensul că mi s-a dat un regim alimentar special și stăteam într-o cameră mai bine luminată și aerisită. Alte avantaje nu am avut, eu fiind condamnat, așa cum am mai arătat, în anul 1955 și pus în libertate deoarece executasem pedeapsa.

Este adevărat că la început fiind anchetat de un tov. colonel ajutat de un sublocotenent, aceștia considerînd că

43
declarațiile mele nu confirmă învinuirile aduse lui Vasile Luca, mi-au spus că eu trebuie să ajut ancheta și că nu voi scăpa niciodată de la închisoare dacă nu vreau să ajut ancheta. Sublocotenentul s-a repezit chiar la mine la un moment dat, amenințându-mă, însă nu m-a lovit. Eu am înțeles că nu am altă scăpare și atunci am consimțit să semnez declarațiile așa cum erau scrise de anchetatori.

În finalul declarației mele, precizez încă o dată și îmi iau răspunderea asupra acestor afirmații, că eu nu cunosc precis dacă Vasile Luca a fost sau nu informatorul siguranței și că ar fi primit sau nu vreo sumă de bani de la Zahiu sau vreo altă persoană de la siguranța Brașov. Intemeiat pe faptul că, așa cum am arătat, Vasile Luca a dat o declarație comisarului Cojocaru în care a relatat numele unor activiști comuniști, precum și pe baza discuțiilor pe care le-am avut cu Voinea despre care am vorbit anterior, precum și a discuției făcute de comisarul Dogaru la care de asemenea m-am referit în declarația mea, afirm că este posibil ca Luca să fi fost informatorul siguranței, însă nu am cunoscut direct nimic în această privință.

Am luat cunoștință de cele consemnate în prezentul proces verbal și ele corespund în totul declarațiilor făcute de mine.

PROCUROR MILITAR
Colonel de justiție,

Gh. Zamfir

Martor

ss. Munteanu I.

18.vi.68.

- data în fața voastră,

Col. G. M.

ltul. v. v. v. v. v.

Nota de relații

Jacob Alexandru, condamnat în dosarul
Varile Luca, fiind chemat să dea unele
relații în cauza sus menționată, a arătat
următoarele:

A fost arestat la 27 martie 1952 de la
ce al PCR, de unde a fost trimis la
organele de securitate unde a fost anchetat,
la început în condiții relativ civilizate,
însă în procesul verbal de interogatoriu
în limbi mari de claritate, dar după un
timp de 3-4 săptămâni ancheta contra sa stabilindu-se
vinovăția în loc să releve adevărul. A fost
trimis la carceră, bătut începând de la 1 august
1952. Nu știe cine l-a bătut dar asulta la
use p. Magura. Ofițerul care l-a bătut era înalt,
brunet și foarte solid. La use, în afara de p. Magura,
mai erau ltul. Butyko și țnoiu Șerșhe.

Col. Dulghem l-a trimis la carceră și după
câteva aminteste țnoiu sau Dulghem spunându-i

este creștat, batut și cercetat din ordinul ministrului și partidului. Mai spunea că pentru bătaie este aprobarea ministrului. Bătaia i se aplica nu în camere de anchetă ci jos în alte încăperi. A fost batut de anchetator, de șeful personal, apoi de o echipă de ofițeri. Totul era făcut în numele guvernului și partidului, așa i se spunea.

La anchetă i s-a cerut să recunoască că a sabotat economia națională, că a distrus activități de spionaj, că a irosit bani partidului, etc.

În timpul anchetei în temnița în care se afla singura chestiune care-l preocupa era de a se termina ancheta și a fi condamnat la moarte.

Și se spunea mereu în partidul a căruia era, că nu se ancheta și trimis în judecată și că nu există nici o șansă de a scăpa.

Bătaile se aplicau de o echipă de 4 ofițeri, care aplicau loviturile în tușe de câte 2, în timp ce ceilalți doi se odihneau. Aceste bătaii se aplicau sub direcția lui Boutylin.

În timpul anchetei a încercat să se sinucidă și pt. acest fapt a fost bătut și trimis în câtușe. Șeful l-a batut și pe ofițerul care nu l-a supravegheat și i s-a oferit posibilitatea să profite de nelegiuirea lui și să-și jure că nu va mai fi de nelegiuire dar nu mergea să-și jure că nu va mai fi de nelegiuire.

A recunoscut unele fapte ce i se imputau sub imperiul acestor constrângeri, violente.

La ministerul de finanțe nu au avut loc acte de sabotaj.

A considerat că învinuirea de sabotaj la ministerul de finanțe ~~ca fiind~~ ridicolă, deoarece ceilalți implicați în cauză (Vifoli, Modoran etc) s-a dovedit că nu sînt vinovați și atunci se pune întrebarea cu care a deformat activități de sabotaj.

În anchetă nu s-a căutat să se stabilească adevărul, ci numai vinovăția celor anchetați.

În legătură cu dotarea întreprinderilor cu fonduri de rulment se făceau propuneri de ministerul de finanțe, care erau examinate de Comitetul de ministri, care hotăra, deci hotărîrile nu i se aparțineau în nici-un caz.

În toate problemele de finanțare a întreprinderilor ca și în toate activitatea financiară, măsurile se luau prin acte normative, ^(H.C.M.) chiar dacă în unele cazuri aceste măsuri se luau ulterior.

La anchetă, undă a învoat aceste aprobări, și se spune că este un act de lășitate și de provocare la adresa purcederilor.

Anchetele nu făceau zina și noaptea, nu se dădea prohibiție de odihnă, dar erau insuficiente.

Enoia s-a întrebă o dată ce meserie a avut înainte și răspunsul a fost că nu s-a răspuns că a fost activist de partid. Atunci a fost ocupat de Enoia.

Mentionez că a fost arestat și scutit să la puțin timp după ce el a fost arestat. Crede că arestarea scutiei a fost determinată de faptul de a face și pe această cale presiuni asupra lui.

Enoia Gh. i-a cerut să scrie o declarație care să-i fie dată scutiei în care să arate activitatea sa în legătură cu învinuirile aduse. Nu a scris în acest sens și i-a scris să arate adevărul în investigație.

In urma acestei arestari sotia lui s-a îmbolnăvit de nervi și este și în prezent bolnavă-

Arată că și procuratura și tribunalul au comis unele ilegalități.

Astfel, după terminarea anchetei nu a fost prelat procuraturii. Procurorul se deplasa la securitate.

Procurorul Ardeleanu a fost și el arestat ulterior și au stat un timp în detenție împovărată. Cu aceste ocazie Ardeleanu i-a spus că el a dat soluție pe baza actelor dosarului. Ardeleanu mai spunea că el este nerănit.

Președintele Tribunalului Superior, Voitonovici Alexandru înainte de proces s-a deplasat și el la securitate unde discutase cu ofițerii de securitate. Aceasta pt. că și dădea seama că totul este o ilegalitate, temându-se că și vor schimba declarațiile în fața instanței.

La proces nu și re aprobau întrebarile de adresa marturilor. Martorii ^{au} fost în stare de nest și amenințați. Voitonovici, era evident după cum conducea dezbaterile, urmîrea condamnarea și nu stabilirea adevărului.

Martorii au fost notificați anterior la securitate pt. a face declarații acuzatoare și un pt. a relata adevărul. Președintele instanței nu îl obliga, atunci când le punea întrebări marturilor și putea asupra tuturor problemelor pt. a acestia să-și dea seama și să poată menține declarațiile acuzatoare.

In timpul execuției Julepșoi, în perioada de început, i s-au luat declarații scrise după luarea în special, de diferite anchetători pe care nu și cunoște. Declarațiile se luau în special cu referință la

activitatea lui Vasile Luca în siguranță, reținând că
nu cunoaște aceste fapte.

Parerea sa este că Luca Vasile nu a fost în serviciul
siguranței, că i s-a promis punerea în libertate dacă și
recunoaște acuzațiile aduse.

A înțeles a fost în urma discuției o disonanță în Vasile
Luca în mașina în care erau transportați de la
Pm. Sărat la Aiud în timpul execuției fedepsei,
când Luca i-a spus că "nu s-au făcut de curint"
și că "tu ai avut dreptate că ai fost mai dîrz"
în serviciu și nu recunosc faptele în întregime.
Și atunci el se menținea pe poziția unui
comunist.

Menționez că în tot timpul execuției fedepsei
a fost detinut singur în cameră.

Revenind la situația lui Luca, arată că a mai
înțeles că acestuia i s-a făcut promisiune că va fi
eliberat dacă recunoaște acuzațiile aduse, și din
impresurarea că la ultimul curint Luca a amintit
că "se simte mai ușurat că va avea posibilitatea
în continuare să muncească ca simplu muncitor".

Ori, față de gravitatea acuzațiilor nu există
perspectiva să mai fie liber și să muncească, fără
să fi avut acea promisiune.

Și aminteste că în discuția pe care a avut-o
cu V. Luca în duba în care erau transportați spre
Penit. Aiud, acest a spus că a vădit avut unele
legături în siguranță, dar că acestea erau lucruri
gătite de partid. Poate se referea la faptul că
mersea la siguranță pt. a obține aprobări pt. tinerea
unor sedințe sindicale.

Păreră sa intimă este că luca Vasile nu a
fost agent de siguranță.

Cele consemnate în prezenta notă de
relații, compun în cele arătate de subsemnatul.

Isacub

Ponc. 18.06.68.

18.VI.1968

Dată în fața noastră
Colonel ss.Cătană Alex.
Lt.col.ss.Ivan Radu

NOTA DE RELATII

Iacob Alexandru, condamnat în dosarul Vasile Luca, fiind chemat să dea unele relații în cauza sus-menționată, a arătat următoarele:

A fost arestat la 27 martie 1952 de la C.C. al P.C.R., de unde a fost trimis la organele de securitate unde a fost anchetat, la început în condiții relativ civilizate, consemnându-se în procesul verbal de interogatoriu în linii mari declarațiile sale, dar după un timp de 3-4 săptămâni ancheta căuta să stabilească vinovăția în loc să releve adevărul. A fost trimis la carceră, bătut începând de la 1 august 1952. Nu știe cine l-a bătut dar asculta la ușă generalul Mazuru. Ofițerul care l-a bătut era înalt, brunet și foarte solid. La ușă, în afară de generalul Mazuru, mai erau lt.col.Butyka și Enoiu Gheorghe.

Colonelul Dulgheru m-a trimis la carceră și după câte își amintește Enoiu sau Dulgheru spuneau că este arestat, bătut și cercetat din ordinul ministrului și partidului. Mai spuneau că pentru bătaie este aprobarea ministrului. Bătaia i se aplica nu în camera de anchetă ci jos în altă încăpere. A fost bătut de anchetator, de Enoiu personal, apoi de o echipă de ofițeri. Totul era făcut în numele guvernului și partidului, așa i se spunea.

La anchetă i s-a cerut să recunoască că a sabotat economia națională, că a desfășurat activitate de spionaj, că a irosit banii partidului, etc.

În timpul anchetei în tensiunea în care se afla singura chestiune care-l preocupa era de a se termina ancheta și a fi condamnat la moarte.

I se spunea mereu că partidul a cerut așa, să fie anchetat și trimis în judecată și că nu există nici o șansă de a scăpa.

Bătăile se aplicau de o echipă de 4 ofițeri, care aplicau

loviturile în ture de câte 2, în timp ce ceilalți doi se odihneau. Aceste bătăi se aplicau sub dirijarea lui Butyka.

În timpul anchetei a încercat să se sinucidă.

Și pentru acest fapt a fost bătut și ținut în cătușe.

Enoiu l-a bătut și pe ofițerul care nu l-a supravegheat și i-a oferit posibilitatea ca profitând de neglijența lor să încerce să-și pună capăt zilelor.

A recunoscut unele fapte ce i se imputau sub imperiul acestor constrângeri violente.

La Ministerul de Finanțe nu au avut loc acte de sabotaj.

A considerat că învinuirea de sabotaj la Ministerul de Finanțe este ridicolă, deoarece ceilalți implicați în cauză (Vijoli, Modoran etc.) s-a dovedit că nu sînt vinovați și atunci se pune întrebarea cu cine a desfășurat activități de sabotaj.

În anchetă nu s-a căutat să se stabilească adevărul, ci numai vinovăția celor anchetați.

În legătură cu dotarea întreprinderilor cu fonduri de rulment se făceau propuneri de ministrul de finanțe, care erau examinate de Consiliul de Miniștri care hotăra, deci hotărîrile nu le aparțineau în nici un caz.

În toate problemele de finanțare a întreprinderilor ca și în toată activitatea financiară, măsurile se luau prin acte normative (H.C.M.) chiar dacă în unele cazuri aceste măsuri se luau ulterior.

La anchetă, cînd a invocat aceste aprobări i se spunea că este un act de lașitate și de provocare la adresa guvernului.

Anchetele se făceau ziua și noaptea, nu se dădea posibilitatea de odihnă, hrana era insuficientă.

Enoiul-a întrebat o dată ce meserie a avut înainte și refuzînd a insistat răspunzînd că a fost activist de partid. Atunci a fost scuipat de Enoiu.

Menționează că a fost arestată și soția sa la puțin timp după ce el a fost arestat. Crede că arestarea soției a fost determinată de faptul de a face și pe această cale presiuni asupra sa.

Enoiu Gheorghe i-a cerut să scrie o declarație care să-i fie dată soției în care să arate activitatea sa în legătură cu învinuirile aduse. Nu a scris în acest sens ci i-a scris să arate adevărul în întregime.

În urma acestei arestări soția lui s-a îmbolnăvit de nervi și este și în prezent bolnavă.

Arată că și procuratura și tribunalul au comis unele ilegalități.

Astfel, după terminarea anchetei nu a fost predat procuraturii. Procurorul se deplasa la securitate.

Procurorul Ardeleanu a fost și el arestat ulterior și au stat un timp în detenție împreună. Cu această ocazie Ardeleanu i-a spus că el a dat soluție pe baza actelor dosarului. Ardeleanu mai spunea că el este nevinovat.

Președintele Tribunalului Suprem, Voitinovici Alexandru înainte de proces s-a deplasat și el la securitate unde discuta cu ofițerii de securitate. Aceasta pentru că își dădea seama că totul este o ilegalitate, temându-se că își vor schimba declarațiile în fața instanței.

La proces nu i se aprobau întrebările ce le adresa martorilor. Martorii, unii din ei au fost în stare de arest și amenințați. Voitinovici, era evident după cum conducea dezbaterile, urmărea condamnarea și nu stabilirea adevărului.

Martorii au fost instruiți anterior la securitate pentru a face declarații acuzatoare și nu pentru a relata adevărul. Președintele instanței îl obliga, atunci când le pune întrebări martorilor să întrebe asupra tuturor problemelor pentru ca aceștia să-și dea seama și să poată menține declarațiile acuzatoare.

În timpul executării pedepsei, în perioada de început, i s-au luat declarații scrise despre Luca în special, de diferiți anchetatori pe care nu-i cunoaște.

Declarațiile se luau în special cu referire la activitatea lui Vasile Luca în siguranță, relatând că nu cunoaște aceste fapte.

Părerea sa este că Luca Vasile nu a fost în serviciul siguranței, că i s-a promis punerea în libertate dacă-și recunoaște învinuirile aduse.

A înțeles acest lucru dintr-o discuție cu Vasile Luca în mașina cu care erau transportați de la Rm.Sărat la Aiud în timpul executării pedepsei, când Luca i-a spus că "nu s-au ținut de cuvânt" și că "tu ai avut dreptate că ai fost mai dîrz" în sensul că nu a recunoscut faptele în întregime.

Si atunci el se menținea pe poziția unui comunist.

Menționează că în tot timpul executării pedepsei a fost deținut singur în cameră.

Revenind la situația lui Luca, arată că a mai înțeles că acestuia i s-au făcut promisiuni că va fi eliberat dacă recunoaște acuzațiile aduse și din împrejurarea că la ultimul cuvânt Luca a arătat că "se simte mai ușurat că va avea posibilitatea în continuare să muncească ca simplu muncitor".

Ori, față de gravitatea învinuirilor nu exista perspectiva să mai fie liber și să muncească, fără să fi avut acea promisiune.

Iși amintește că în discuția pe care a avut-o cu Vasile Luca în duba cu care erau transportați spre penitenciarul Aiud, acesta a spus că a avut unele legături cu siguranța, dar că acestea erau lucruri știute de partid. Poate se referea la faptul că mergea la siguranță pentru a obține aprobări pentru ținerea unor ședințe sindicale.

Părerea sa intimă este că Luca Vasile nu a fost agent de siguranță.

Cele consemnate în prezenta notă de relații, corespund cu cele arătate de subsemnatul.

ss. Iacob Alexandru

Buc. 18.06.1968

Nata

18.7.78.

-tat. în fata noastră-

Col. C. M.

primul mare aspect al anchetei făcute
contra subsemnatului.

În ce privește ancheta propriu-zisă
am văzut că am avut trei anchetatori: loc. maj.
Georgescu Nicolae; loc. maj. Barbu Lenobel și
loc. maj. Teodorescu Nicolae.

Tutela aceasta s-a putut face numai
prin (în mare măsură măcar) Barbu Lenobel) supra-
vegherea la presența fizică în marele pt. a
stare de la mine deosebit de bună deosebită loc.

În camera de anchetă am fost pus în stare
în prisoare cu mâinile legate în spate și ca fapt
la pedeace are întreg, de câte ori, vreo 2-3 săptămâni;
procedeu fiind repetat de mai multe ori, după
câteva intervale. Dacă - mi s-a spus că mâinile se
pot să fie lovite cu pumnul în spate și mi s-a spus.

În camera am fost pus în stare în prisoare tot
de câte ori de câte ori, o lungă perioadă de timp, ca
să se evite întâmplări.

În timpul cât stăteam în prisoare, în
presența aceluia, și în timpul anchetei asupra
faptului răspunsurilor, declarațiilor mele etc. Mi
s-a spus că mă losea, cu un uel ce avea pe deget,
și vertebrală și mi s-a spus că ar avea
leziuni de vorbă și de auz. M-a rănit în față

de multe ori n' au-a adorat unu de supraviețuire,
într-o altă spumă de un "foc de curvă".

Deoarece vite' un timp, cea 3 săptămâni,
au fost anchetați unu noaptea (de către Paul
Ludwig) noaptea țesut să de un copil 1 1/2 - 2 ore
pe se', iar în timpul zilei, de cele mai multe
ori trebuie să stea în picioare.

Toate acestea au fost înșelate - în cea mai
mare parte a anchetei - de amănunțuri la adresa
său, capului, mâna n' are unu mare. Inam
amănunțit că va fi această n' suta nouă - sept
pe care l-au crezut că e copilul jitei au stat
că a fost această n' suta lui Jacob. După un
timp, un o-a spus că a n' fost această suta
mă, iar capul au fost timpu' într-o calomie de
chirburii în timpu' n' acela de unu prepădi.
Să se spună de unu în sechela lui e în
mâna mea.

În timpul anchetei apăsător în camera ^{se în veri-}
dăe un mare care se vedeau de unu sechela
spuma, continuă: "sau săptămâni care într-o ei-
mentu' că aș putea din unu de zile n' au fost
dus la aer. Ca unu a unu în care seau,
a aluicătăi sale - fiind foarte slab - au aluic-
vat răge în spate, după care au fost dus la
medic, care cred că a confirmat leguina prelun-
măa pe unu de unu ^{un} s'a înclăntat
unu. Inam de asta un se spună în
altă penunse unu de unu este. n' de unu a n'
fi personal a n' unu de unu. Inclăntat

anxietatea sa fiind spre sfarsitul anului -
ca urmare a concordantelor in care au fost fuzii,
n'a tratamentului a avut, la erisipela sau inchinarea
in-am altes (inafara afectiunii pulmonare) sau o ter-
nie, leucosemia, hematuria, marea afectiunii
fizice pe care le sunt n'osi

Nu amare tratamentul la care au fost supusi
cei care au avut in anii precedenti, deoarece
au fost izolat, leu de zile studiul aluzat si par-
dese alta pot sa spun sa nu o seara au
avut o alta oportunitate. Tugățele aosta-
tului Lazarovici, care spunea „lasati - via mipee”
deosebit, apar acum nu au Alex Jacob, este o
concluzie - nu a spus ca a fost la fel sistematic
la Tugățele, fara a intra in detalii -
mentionez ca anchietaorul Tabacca Nicolae me
m-a contactat.

Traterea mea a avut consecvente grave in
asupra familiei mele.

Ita mea a fost data afara din serviciu, iar
copii mei din cauza sunt timp dupa aceea
a trebuit sa părăsesc in locuinta.

Dupa leu de zile s'ata mea a fost acceptata
la IPLOIL sa economisita cu 500 lei luna, spina-
quid sa părăsesc eliberarii mele la cea 800 lei luna.
Leaga din care trebuie sa trecam in casa din
copii.

Mentionez ca n'ata mea a fost interogata
n'ata in conditi in termenii placent.

Mama mea a fost n'ea interogata n'
adusa la Prunesti pt. ancheta, exercitandu se
presumii asupra ei pt. a declara ceva

compromisului privind peștile ulei cu năucă.

Întotdeauna în situația mea se cerea înțelegerea
la C.C. al P.C.R. - la direcția Securității și a se
interesa de sănătatea mea, a mamei, urmărirea
mea n'a arătat nicio urmă în ceea ce privește
starea în esență. A fost prevenită de secretarul
seniorilor (tov. Mihai). Cu o astfel de serioasă

gr. Shenghui Dej i-a transmis (prin tov. Mihai) că
o nașta n'pe ea n'pe esență, amăna de aștepta
de mine. Situația mea a spus că nu mă cunoaște din
capături n'ste că nu sunt un mare deciziu de
mănuie în diviziune.

Acțiunile care nu s-au adus până astăzi de

acoperire au fost:

- Impulsivitatea înșirii mărfurilor în Tractor
din 1951, din cauza în preajma referinței la
Legea cu privire la această țară să aștepte din
planul de acțiune al Centrului de lucru a fost
majorat mult în luna II n'IV, 1951 (la aprox. 40 ref.
Hb n'uld lei) față de luna I n'II (unde era ca.
25 ref. 25 n'uld lei), subsecvențial aflând de

referința înșirii la șase. 1951.

- Salvarea constituției rezervei de mărfuri

și asigurarea referinței laște.

Legea de această problemă țară se prezintă în
tov. Kirou constituției, atunci prezid. al
săi și pregătirea referinței laște; a acordat o
primă de 200 000 lei pentru saloniștii și
coop-midmoh de subsecvențial - care au lucrat

pt. constituirea regimului de muncă, la numirea a
peunii acestora, neamurată n'ie sedinta.

In general vizitele au fost mult influentate
de prepararea lungă a muncii n'ata vizite
tota a acestora, întreprinderea de documente, desfe
raporturi, venirea celor, vizitele au luat
preparată uluitate.

- Recunoșterea unei politici de muncă pe
fundul la comitetul pt. muncă.

Aici au fost multe unele aspecte ale
muncii unele la comitetul pt. muncă n' acesta
supte de ambiguitate economică din ceea perioada
(unela propuneri) de muncă de politici n' nu trasa
tura de lucru este era lupta pt. muncă
propuneri n' acesta e pericul redare de
muncă-le interpretarea dată n' unguitate

In legătura cu aceasta, nu se menționează
cu acesta, nu ce nu faceste - a deus sub
impunerea muncă de declarațiile lui Luca V.
cu a fost agent de muncă / lucru pe care l-au
mesut atunci) n'a muncă de muncă (Major) ca
e în interesul meu să nu am a muncă de muncă, ci
mai lui să muncă n' să nu muncă. De la
reștile lui Luca V. având un ca muncă. A fi în
muncă ca un agent de muncă, e echivalent cu
condamnat, arici de muncă de muncă.

In ce privește eliberarea mea, tu să arată
au fost eliberat ca două săptămâni mai târziu
(la 26 iunie 1952, în loc de 13 iunie 1952) din
lucru. Cărua cred că e muncă.

Au fost arătat la 13 iunie 1952. Tuna agent
al Muncă Adunării Naționale, era muncă.

cuca inunitatii perlocuatiune, cauze sa elibere
sua cea 2 septamii, timp in care sa, degele au
fost acastat. De altfel n' arhetura mea sa sa
sept unmai cupre circa septamii ca la acas-
tate mea, cum aceasta a fost leplaceta

In ce priveste acuzatiile ce mi sa au adus
tut se precede n' ai efine totori ei se au
widerat n' le comidei noictonacitate n' fidelitate
Necesari n' inainti ale unor omenei perunt
cu idei puseconcepate

In toate lucrile mele au lucrat, au lucrat
civiti, punnd la contribuie toate circumstantele
mele, toate puterea mea de unca constructiv
pt. a da usabilitate cit mai buna in munca. Buna
mea creduta a inainti toate activitate mea,
ce n' dovodimentel pt. cauza socialismului, pt.
patria, carora le-au fost credincios din experie.

Problema n' posedand au fost facute cu viteză
vasta de a ma poate unvoat, atehnandu-mi de
fapte pe care nu le-au sovoret n' mi unese
intenta de a le sovori nu au ovit-o. Sa sunt
complet unvoat n' in constructe aceta-

Tuajul sunt cum mi-a stel la dispoziie
nu mi-a permis sa ma actual unaj pe larg asupra
problemelor. Dea sunt necesare n' alte explica-
ti sau lamuriri, se expuneri cu univocitate ce
mi sa au adus, sunt gata sa le dau.

Bucuresti 18. iunie 1968

ing. perun
(Carmelita Dumitru)

18.VI.1968.

Data în fața noastră.

Col. Catană Al.

Lt.col. Ivan Radu

60

N O T A

privind unele aspecte ale anchetei făcute contra subsemnatului.

În ce privește ancheta propriu zisă arăt că am avut trei anchetatori: Loc.maj.Georgescu Nicolae, loc.maj.Barbu Lenobel și loc.maj.Tăbîrcea Nicolae.

Dintre aceștia s-a purtat foarte brutal Nic.Georgescu (în mai mică măsură Barbu Lenobel) supunându-mă la presiuni fizice și morale pentru a stoarce de la mine declarații după dorința lor.

În camera de anchetă am fost pus să stau în picioare cu mâinile ridicate în sus și cu fața la perete ore întregi, zi de zi, vreo 2-3 săptămîni, procedeul fiind repetat de mai multe ori, după anumite intervale. Dacă-mi lăsam mâinile în jos am fost lovit cu pumnul în spate și în coaste. În celulă am fost pus să stau în picioare toată ziua și zile întregi, o lungă perioadă de timp, cu oarecari întreruperi.

Atît în timpul cît stăteam în picioare, în poziția arătată, cît și în timpul discuțiilor asupra formulării răspunsurilor, declarațiilor mele etc. Nicolae Georgescu mă lovea cu un inel ce îl avea pe deget, în vertebrele șirii spinării spunînd că dacă nu vorbesc, eu voi fi distrus. M-a scuipat în față de multe ori și mi-a adresat cuvinte injurioase între altele spunîndu-mi "fecior de curvă".

De asemeni într-un timp, cca. 3 săptămîni, am fost anchetat numai noaptea (de către Barbu Lenobel) nefiind lăsat să dorm decît 1 1/2 - 2 ore pe zi, iar în timpul zilei, de cele mai multe ori trebuia să stau în picioare.

Toate acestea au fost însoțite - în cea mai mare parte a anchetei - de amenințări la adresa soției, copiilor, mamă și socrilor mei. Eram amenințat că va fi arestată și soția mea - fapt pe care l-am crezut că e posibil pentru că am știut că a fost arestată și soția lui Iacob. După un timp mi s-a spus că a și fost arestată soția mea, iar copii au fost trimiși într-o colonie de chiburi în Bărăgan și acolo se vor prăpădi.

://.

Mi se spunea deseori că soarta lor e în mîna mea.

În timpul anchetei apărea în cameră sau în coridor un maior care se interesa de mersul anchetei ce-i spunea "continuați" sau șoptea ceva între ei.

Menționez că aproape doi ani de zile n-am fost dus la aer ca urmare a condițiilor în care eram, a alimentației slabe - fiind foarte slăbit - am observat sînge în spută, după care am fost dus la medic, care cred că a confirmat leziunea pulmonară pentru că după aceea mi s-a îmbunătățit mîncarea. Înainte de asta mi se spunea că alții primesc supliment țigări etc. și dacă a-și fi rezonabil aș primi și eu. Îmbunătățirea alimentației s-a făcut spre sfîrșitul anchetei.

Ca urmare a condițiilor în care am fost ținut, și a tratamentului avut, la ieșirea din închisoare m-am ales (în afara afecțiunii pulmonare) cu o hernie, lombosciatică, reumatism și alte afecțiuni fizice pe care le simt și azi.

Nu cunosc tratamentul la care au fost supuși ceilalți arestați în aceeași perioadă, deoarece am fost izolat, luni de zile stînd absolut singur. Doar atîta pot să spun că într-o seară am auzit dintr-o celulă apropiată strigătele arestatului Lazarovici, care spunea "lăsați-mă în pace".

De asemeni, apoi acum un an Alex. Iacob, într-o convorbire - mi-a spus că a fost bătut sistematic la tălpi, fără a intra în detalii.

Menționez că anchetatorul Tăbîrcea Nicolae nu m-a brutalizat.

Arestarea mea a avut consecințe grave și asupra familiei mele.

Soția mea a fost dată afară din serviciu, iar copii scoși din cămin. Scurt timp după aceea a trebuit să părăsească și locuința.

După luni de zile soția mea a fost angajată la IPROIL ca economistă cu 500 lei pe lună, ajungînd în preajma eliberării mele la cca. 800 lei pe lună leafă din care trebuia să trăiască cu doi copii.

Menționez că și soția mea a fost interogată și încă în condiții nu tocmai plăcute.

Mamea mea a fost și ea interogată și adusă la București pentru anchetă, exercitîndu-se presiuni asupra ei pentru a declara ceva compromițător privind "relațiile mele cu siguranța".

62

Menționez că soția mea se ducea sistematic la C.C. al P.C.R. - la Direcția sesizări pentru a se interesa de soarta mea, a susține nevinovăția mea și a arăta situația grea în care se găsește cu copii. A fost primită de secretarul sesizărilor (tov. Mihai). Cu o astfel de ocazie Gh. Gheorghiu Dej i-a transmis (prin tov. Mihai) că o va ajuta și pe ea și pe copii, dacă va divorța de mine. Soția mea a spus că mă cunoaște din copilărie și știe că nu sînt vinovat deci nu are motive să divorțeze.

Acuzațiile care mi s-au adus prin actul de acuzare au fost:

- Impulsionarea vînzării mărfurilor în toamna lui 1951, deși eram în preajma reformei bănești. În legătură cu aceasta țin să arăt doar atît că planul de desfacere al Centrocoop-ului a fost majorat mult în trim. III și IV 1951 la aprox. 40 respectiv 43 mîld. lei față de trim. I și II (cînd era cca. 23 respectiv 25 mîld. lei), subsemnatul aflînd de reforma bănească la 8 dec. 1951.
- Sabotarea constituirii rezervei de mărfuri pentru susținerea reformei bănești.

Legat de această problemă țin să precizez că tov. Miron Constantinescu, atunci președ. al Comisiei pentru pregătirea reformei bănești, a acordat o primă de 200.000 lei vechi salariaților din Centrocoop - îndrumați de subsemnatul - care au lucrat pentru constituirea rezervei de mărfuri, ca urmare a reușitei acesteia, recunoscută și în ședință.

În general vînzările au fost mult influențate de pregătirea lungă a reformei și data îndepărtată a acesteia, intensificîndu-se zvonurile despre reformă, urmare cărora, vînzările au luat proporții uluitoare.

- Practicarea unei politici de majorarea prețurilor la Comitetul pentru Prețuri.

Aici au fost luate unele aspecte ale muncii mele la Comitetul pentru Prețuri și acestea rupte de ambianța economică din acea perioadă (unele propuneri documentate de majorări de prețuri) și nu trăsătura de bază care era lupta pentru menținerea prețurilor și dacă e posibil reducerea lor - atribuindu-le interpretarea dorită și urmărită.

În legătură cu procesul țin să menționez că acesta - în ce mă privește - a decurs sub impresia nimicitoare a declarațiilor lui Luca V. că a fost agent de siguranță (lucra pe care l-am crezut atunci) și a sfatului avocatului (Maior)

că e în interesul meu să nu am o atitudine dîrză și mai bine să recunosc și să cer indulgență.

Declarațiile lui Luca V. așa zicînd m-au paralizat. A fi în proces cu un agent de siguranță, e echivalent condamnare, oricît de nevinovat să fi (mi-am spus eu).

În ce privește eliberarea mea, țin să arăt că am fost eliberat cu 2 săptămîni mai tîrziu (la 26 iunie 1955, în loc de 13 mai 1955), decît trebuia. Cauza cred căme următoarea:

Am fost arestat la 13 iunie 1952. Fiind deputat al Marii Adunări Naționale, era necesară ridicarea îmunității parlamentare, ceea ce s-a obținut după cca.2 săptămîni, timp în care, eu ilegal am fost arestat. De altfel, și anchetarea mea s-a început după 2 săptămîni de la arestarea mea, cînd aceasta a fost legalizată.

În ce privește acuzațiile ce mi s-au adus țin să precizez și să afirm hotărît că le-am considerat și le consider neîntemeiate și ticluite.

Născociri și invenții ale unor oameni porniți cu idei preconcepute.

În toate locurile unde am lucrat, am muncit cinstit, punînd la contribuție toate cunoștințele mele, toată puterea mea de muncă conștiințioasă pentru a da rezultate cît mai bune în muncă. Buna mea credință a însoțit toată activitatea mea, ea și devotamentul pentru cauza socialismului pentru partid, cărora le-am fost credincios din copilărie.

Ancheta și procesul au fost făcute cu intenția vădită de a mă scoate vinovat, atribuindu-mi-se fapte pe care nu le-am săvîrșit și nici măcar intenția de a le săvîrși nu am avut-o. Mă simt complet nevinovat și cu conștiință curată.

Timpul scurt care a stat la dispoziție nu mi-a permis să mă extind mai pe larg asupra problemelor. Dacă sînt necesare și alte explicații sau lămuriri, în legătură cu învinuirile ce mi s-au adus sînt gata să le dau.

Ing. Cernicica Dumitru

18 iunie 1966.

BUCUREȘTI